

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ.
София, Булевардъ „ФЕРДИНАНДЪ“ № 3.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ :
За България лева 3 прѣдплатени.
„Срѣзно“ . 4 .

Съдържание:

	Стр.
1. Оправдана намѣса: отговоръ на „Църковенъ Вѣстникъ“	121
2. Какво стори Архиперейскитъ Сѣборъ?	123
3. Може ли свѣрвениятъ образованъ мислящъ човѣкъ да вѣрва въ божеството на Исуса Христа?	124
4. За млади (нови) евангелисти	126
5. Стихотворение: на А. С.	127
6. Отговорени молитви	127
7. Доблестта като факторъ за успѣхъ	128
8. Конгресътъ на Християнскитъ Младежи	130
9. Недѣлното училище	131
10. Вжтрѣшенъ отдѣлъ	134
11. Отъ Далечнитъ страни	135
12. Обявления	136

Една оправдана намѣса.

(Отговоръ на „Църковенъ Вѣстникъ“).

По поводъ писаното отъ насъ върху „Движѣнето между свещеницитъ и Архиперейския Сѣборъ“ помѣстено въ 7-я брой на „Християнски Свѣтъ“, редакторътъ на „Църковенъ Вѣстникъ“ съ ед на остра статия, помѣстена въ послѣдния брой, отправя тежки обвинения противъ насъ и изобщо противъ евангелиститъ въ България. Нѣмаме намѣреніе да се озлобяваме, нито да си отвръщаме съ сжщата мѣрка, но мислимъ, че сме въ правото си да защитимъ не себе си, но самата истина. Прѣди всичко, дължимъ да заявимъ на всеуспѣшаніе, че статията, „Движѣнето между свещеницитъ и Архиперейския Сѣборъ“, не е инспирирана отъ никаква протестанска пропаганда, отъ никакво дружество и отъ никакви частни лица, били тѣ евангелисти или православни; това сж личнитъ мнѣния и възгледи на редактора като българинъ и български гражданинъ. Ако има обвинение, огънь и жупелъ да се излѣятъ, нека паднатъ върху главата на отговорното лице.

Слѣдъ тѣзи прѣдварителни бѣлѣжки, ние ще пристѣпимъ къмъ хладнокрѣвното разглеждане на обвиненията, тѣй както сж изложени въ статията на г-на редактора. На първо мѣсто той ни обвинява въ прѣслѣждане противонародни, политически цѣли. Ето думитъ му: „тѣ постоянствуватъ въ своята мисия, която задъ вѣрскитъ цѣли крѣпе политически.“ Това е старото овехтѣло, изхабено обвинение, което не почива на никаква истина и **абсолютно съ никакви факти и доводи не може да се докаже, защото е лъжливо.** Ако имаше такива, писателятъ на статията и неговитъ съмшленици отдавна биха ги изтъкнали прѣдъ народа. Като български евангелски църкви и общества, ние сме просѣществували петдесетъ години въ отечеството си отсамъ и отатѣтъ Рипа; кажете, молимъ ви, прѣзъ бурнитъ врѣмена на недавнашното минало, въ кое народно дѣло прѣдательствухме, кога изневѣрихме на народнитъ идеали и не изпѣлихме дълга си къмъ милата си родина? Благодарение, много отъ македонскитъ дѣйци сж живи, и тѣ единъ денъ безпристрастно ще засвидѣтелствуватъ, какъ жени и мъже отъ нашитъ работиха и страдаха до смъртъ. Но тука му е мѣстото да попитаме: Бива ли единъ народенъ прѣдставителъ, единъ отличенъ писателъ, какъвто е и за какъвто минава редакторътъ на „Църк. Вѣстникъ“, да обвинява публично нѣколко хляди българи въ противонародни политически замисли безъ да посочи за това факти?

Но понататѣтъ редакторътъ ни обвинява за неоправдана и дързка намѣса въ вжтрѣшнитъ работи на българската църква. Прѣди да отговоримъ на туй обвинение, ние ще се спремъ за малко върху два факта, които хвърлятъ ярка свѣтлина върху прѣслѣжданата отъ „Църковенъ Вѣстникъ“ политика: 1) Синодалниятъ органъ не позволява *никому* да хвърля даже сѣнка отъ критика върху кое да е дѣло на Св. Синодъ.

Споредъ него, всѣкой, който се осмѣли да възражава, да посочва на сторени грѣшки отъ страна на Върховното Духовно Началство, да внушава, или посочва мѣрки по-добри и по-съвременни за прѣуспѣването на църквата, светотатствува; него турятъ въ числото на неблагонадежднитѣ. Спомняме си за нѣколко души миряне и свещеници — върни чада на църквата, които за своята откровеностъ изгубиха благоволенieto на хората около „Църковенъ Вѣстникъ“ и заедно съ тѣхъ и на Св. Синодъ. Безспорно, тази политика на абсолютизмъ и неприкосновеностъ въ църквата ще доведе рано или късно до печални послѣдци. 2) На другата страна сръщу строгия консерватизмъ, що вѣе въ висшитѣ църковни кръгове, та и въ колонитѣ на „Църковенъ Вѣстникъ“, ние сръщупоставяме крайно гибелното и разрушително дѣло на хилядитѣ безотечественици, които публично чрѣзъ вѣстниците и списанията, въ клубовѣтѣ и театритѣ, въ училищата прѣдъ дѣцата ни ругаятъ Бога и Светото Му име, коренятъ отъ дѣно християнскитѣ добродѣтели и вѣроучения, гаврятъ се съ църквата и нейнитѣ служители; и тогазъ питаме „Църковенъ Вѣстникъ“ да ни отговори: какво е сторилъ отъ своя страна, за да възпре тази не само неоправдана намѣса, но и крайно ожесточена война на върлуващото безвѣрие сръщу църквата и християнската религия изобщо?

Отъ казаното до тукъ ще се види до колко здрави и правдоподобни сж натякванията на Синодалния органъ, за дѣто сме дрѣзнали да се изкажемъ откровенно по нѣкои отъ въпроситѣ, които вълнуватъ, народната църква. Правото ни да се интересуваме, да пишемъ и говоримъ по работитѣ и вървежа на църквата е неотемливо и недосѣгаемо отъ никого, защото почива на слѣднитѣ три основи: *първо*, защото ние сме българи, равноправни български граждани и данакоплатци; *второ*, защото милѣмъ за народната си църква, отъ която излѣзохме, въ чиято бжеща обнова ние твърдо върваме, молимъ се и очикаме за грядущето единение на църквитѣ; *трето*, ние не се признаваме виновни въ дрѣзка и неоправдана намѣса въ вжтрѣшнитѣ работи на църквата, защото служимъ на Бога, на истината и на вѣчната правда, които стоятъ несравнено по-високо отъ всѣко земно началство и властъ. Проникнати отъ любовъ къмъ истината, ние съ задушевна радостъ сме се показвали за всѣкой признакъ на духовенъ животъ, за всѣка стѣпка къмъ доброто отъ страна на българската православна църква. Но се въ името на тази истина до колкото сме могли правилно да схващаме събитията и нѣщата, ставало е нужда съ духъ на любовъ да туримъ прѣста си на нѣкои болѣзнени рани или недѣзи, да изобличимъ грѣха и неправдата безбоязнено, да искаме прѣмахването имъ, но до лични обиди и хвърляне калъ къмъ църквата, къмъ ней-

нитѣ висши и нисши служители, никога, якога не сме прибѣгвали. Освѣтъ разнитѣ статии, въ които се изказахме откровенно по нѣкои въпроси, въ „Христ. Свѣтъ“, прѣзъ годината се печатиха нѣколко критически статии върху прѣвода на синодалното евангелие. Писателятъ съ единъ бѣлѣжитъ духъ на безпристрастие посочи, както грѣшкитѣ, тѣй и достоинствата на новия прѣводъ, безъ да праща нѣкого „въ пъкѣла“, или да злослови синодалнитѣ старци, като ги нарича „антихристи“.

Понататъкъ, „Църковенъ Вѣстникъ“ ни обвинява въ подаване ръка на недоволнитѣ свещеници, въ старание да ги „настроимъ сръщу архiereитѣ“ и „да ги тласнемъ къмъ крайности“. Благодарение, движението между свещеницитѣ не е вчерашно дѣло, нито е плодъ на нашата скромна статия. Нѣколко години вече откакъ свещеницитѣ се вълнуватъ; нѣколко години откакъ въ епархийскитѣ и околийски братства тѣ четатъ реферати водятъ разпеквания за нуждата отъ обнова въ църквата и зиматъ рѣшения за своето всегранно подобрене. Въ всичко, което сж прѣдприели и постигнали до сега, тѣ не сж имали и нѣматъ нужда отъ нашата ръка. Въ статията си ние станаме отзивъ на онова, що се върши въ свещенишката сръда и заедно съ това се осмѣлихме да изкажемъ нѣколко думи отъ съчувствие—наше свещено и лично право, за което никой не може да ни осжда. За жалость, въ раздражението си, редакторътъ на „Църковенъ Вѣстникъ“ отпва много на далечъ: той ни приписва думи и намѣрения, съ които ние никакъ не сме си служили. Нашата Статия е на лице; всѣки може внимателно да я прочете и ще се увѣри че думитѣ на „Църковенъ Вѣстникъ“, какъ ние тласкаме свещеницитѣ „къмъ крайности“, „къмъ борба съ страната“, „съ държавата“ „и паството“ сж клевета и тенденциозна измислица. Вѣрното е, че ние насърчаваме свещеницитѣ да работятъ за своето обединение и да се борятъ за правата си, но за това кой здравомислещъ и съвѣстенъ човѣкъ би дрѣзналъ да ни обвини въ бунтъ и революционерство противъ страната, държавата и паството?! Но повече отъ това: *далечъ е отъ насъ мисълта* „да сѣемъ смутъ и разпокъсване въ църквата“, и дори „да настройваме свещеницитѣ противъ Синода“. Че ние не сме имали и нѣмаме такъво намѣрение, личи най-добрѣ отъ слѣднитѣ думи въ нашата статия—думи, които редакторътъ на „Църк. Вѣстникъ“ умислено избѣгва да спомене: „Това (единението на свещеницитѣ) еднѣжъ постигнато, то ще пригответи пжтя за по-скорошното свикване на единъ помѣстенъ съборъ на българската православна църква, въ който епископи, свещеници и миряни съ еднакви права ще се застъпятъ не само за всестранното подобрене участъта на свещеницитѣ, но и за разрѣшението на много отъ назрѣлитѣ въпро-

си, чрѣзъ които църквата ще се приспособи да отговаря на съвременнитѣ духовни нужди на народа“.

Тѣзи думи и духътъ на послѣдния параграфъ въ критикуваната статия най-добръ свидетелствуватъ отъ какви чувства и намѣрения сме проникнати спрѣмо църквата, служителитѣ ѝ и спрѣмо народа си изобщо. На конецъ заявяваме, че нападите и изопаченията на „Църковенъ Вѣстникъ“ никакъ не ни плашатъ; напротивъ тѣ ни даватъ куражъ да работимъ по-вѣрно и по-рѣшително за Бога, за тържеството на Христовитѣ идеали и за духовното прѣбраждане на народа си.

Какво стори Архиерейскиятъ Съборъ?

Никога до сега, София — столицата на царство България не е била центръ на толкова много конгреси, както прѣзъ туй лѣто. Това показва, че животътъ на страната по всичкитѣ направления кипи и бърже крачи къмъ своето развитие. Съ изключение на Славянския, повече отъ тѣзи конгреси дойдоха и заминаха безъ да развѣлнуватъ много или малко цѣлото българско общество. Съ събора на митрополититѣ и епископитѣ въ царство България, който за пръвъ пътъ се събра, четридесетъ години слѣдъ разрѣшеннето на еднобоения църковенъ въпросъ, работата стои съвсѣмъ другояче. Освѣтъ цѣлото бѣло духовенство, хиляди измежду най-интелигентнитѣ българи мѣлѣщи за духовно-религиозната просвѣта на нашия народъ, хвърлиха стремителни погледи и трепетно очакваха да видятъ, какво ще излѣзе отъ чертозитѣ на Синодалната Палата. Докато всички очакваха, че Архиерейскиятъ съборъ ще се прѣдаде на нѣколкодневна успелна работа за разрѣшеннето на маса висещи въпроси по устройството на църквата, софийскитѣ ежедневници дойдоха да очудятъ свѣта съ неочакваното извѣстие, че съборътъ се отворилъ въ 9¼ часа на опрѣдѣления день и **само слѣдъ тричасова работа** къмъ 12¼ часа се закрилъ! При закриването, прѣдседателътъ на Синода поканилъ архиерейтѣ да се събератъ на неофициално засѣдание на другия день. Това послѣдното проживѣло само нѣколко часа повече отъ първото и на 8 юли къмъ 5½ часа слѣдъ пладне старцитѣ прѣустановили своитѣ разпеквания. На утрото синодалниятъ органъ излѣзна съ една уводна статия върху архиерейския съборъ прѣпълнена отъ единя до другия край съ хвалби и повторения на дългитѣ титли. Редакторътъ на „Църковенъ Вѣстникъ“, като вѣщъ лексикографъ, бѣше си послужилъ съ рѣдъкъ изборъ на думи и изрази за да опише блѣскавия изгледъ на обстановката, ораторската сила на говорителитѣ дори покривалото на масата съ хартията и молвитѣ — до толкова щото за дѣлата на събора, сравнително съвсѣмъ малко се каза.

Не може да се крие, и грѣхъ е ако се прѣмълчи горчивата истина, че при толкова натрупана работа, при толкова пазрѣли и неотложни за разглеждане въпроси около нормалния вървежъ и устройство на църквата, свѣткавичната бързина, съ която архиерейскиятъ съборъ приключи мимо-лѣтната си дѣятелностъ, внесе въ българската срѣда не малка изненада. „Страхъ ради пудейска“, повечето отъ духовнитѣ вѣстници и списания не смѣятъ да излѣзатъ съ отворени карти и да изкажатъ открито смайването си, но по единъ обиколень начинъ и между редоветѣ се чете тѣхното незадоволство и роптане.

Всичко зависѣше отъ Синода. Ако върховното църковно началство на българската православна църква желаше да повика архиерейтѣ на съборъ за да се посветятъ на нѣколко дневна работа, то можеше да приготви единъ по-пълненъ, по обемлюющъ дневенъ редъ. Но личи си като бѣлъ день, че Синодътъ е взелъ всичкитѣ прѣдпазителни мѣрки за да запази статуквото, да не допусне да се *засѣнатъ* макаръ и неофициално нѣкои отъ важнитѣ въпроси, които отъ нѣколко врѣме терзаятъ свещенството.

Толкозъ за общитѣ впечатления отъ Архиерейския съборъ. Сега, като знаемъ колко много четитѣ на „Християнски свѣтъ“ се интересуватъ по въпроса за езика при православното богослужение, ние ще изкажемъ откровенно мнѣнието си върху взетото отъ събора рѣшение. Слѣдъ разискванията — дали сж били дълги и изчерпателни не се знае, формироваха се двѣ прѣдложения: първо Евангелието и апостолътъ да се четатъ на славянски и на български освѣтъ прѣзъ страстната седмица, когато евангелията ще се четатъ само на български. Второто мнѣние било: Евангелието и апостолътъ заедно съ нѣкои други четения като парамитѣ да се четатъ само на български. Споредъ „Църковенъ Вѣстникъ“, при гласуването, първото прѣдложение се приело съ пълногласно. До сега синодалниятъ органъ не е казалъ ни дума на какви мотиви и съображения съборътъ е базиралъ своето рѣшение за двата езика — славянски и български, а това всички българи, най-вече онѣзи настроени да гледатъ всичко съ критическо око, биха желали да знаятъ; но каквито и да сж били мотивитѣ, взетото рѣшение да се чете Словото Божие на два езика намъ се вижда не нужно, непрактично и обрѣменително. На първо мѣсто нека кажемъ, че ако цѣлѣта се постига най-добръ съ благозвучното и разбираемо четене св. писание на матерния езикъ — каква нужда има да се приповтаря сжщото нѣщо на единъ недостъпенъ за по-мнозината езикъ?

Естествено е богомолците да даватъ ухо и да обръщатъ внимание на онова, което имъ е понятно и близко, защото то бие изведнажъ на здравия разумъ и изпълнява сърцето. Неразбираемото, напротивъ отегчава и създава у слушателството едно обратно разположение.

Друго; прѣзъ тежкитѣ години на робския животъ подъ турцитѣ, хората не се уморяваха отъ ранни зори да изпълнятъ Божиитѣ храмове, да стоятъ по цѣли часове на бдѣние, тропченъ канонъ и цѣлата литургия; сега степента на религиозното чувство у народа ни е спаднала до неимовѣрностъ. Има хора, които за седмици и мѣсеци не стѣпватъ въ църква; други се явяватъ като метеори, а трети искатъ да чуятъ най-хубавото, най-душенатазидателното отъ богослужението и то въ разстояние на три четвърти или най-много единъ часъ. Четене евангелието и апостола на два езика ще усложни службата и ще отнеме мѣстото на проповѣдта, отъ която въ православнитѣ църкви се усѣща таквазъ голѣма нужда. Че възприетото отъ Архиперейския съборъ мнѣние е непрактично и неприложимо, това вѣрмето не ще закъсѣе да докаже. Понеже епископскитѣ обиколки изъ епархиитѣ сѣ твърдѣ рѣдки и контролтѣ слабъ, естествено е повечето отъ свещеницитѣ да си каратъ по старому: едни да четатъ само на славянски, а други — само на български. Като е тъй, неприлагането на архиперейскитѣ рѣшения навѣкъждѣ и отъ всички, не ще ли да нахърни престижа на висшата църковна властъ?

Въ неофициалното си заседание на 8-и юли съборътъ е билъ сезпанъ съ два колкото важни толкозъ и трудни за разрѣшаване въпроси. Дадено било подробно изложение за всичкитѣ мѣрки и старания, положени отъ страна на Синода прѣдъ Върховното правителство за увеличение свещенишкото възнаграждение. Ние сме отъ тѣзи, които поддържатъ, че колкото по-скоро се освободи църквата отъ опекунството и издържката на държавата, колкото по-скоро църквата като божественъ институтъ етѣпи на собственитѣ си крака, и както въ Америка, се издържа направо отъ пасомитѣ, толкозъ по-силна, по-жива и плодоприносяща ще стане тя; но за жалостъ тази златна епоха, у насъ изглежда да е доста далечъ. За сега народътъ чрѣзъ държавата трѣбва да се притече на помощъ и обезпечи що-годѣ материалнитѣ нужди на духовенството, та негли по този начинъ му се даде възможностъ да стане една сжичинска морализаторска сила въ страната.

Другиятъ въпросъ за прѣобладаващия духъ на отрицание въ народнитѣ ни училища е, може да се каже, най-болѣзнената и най-опасната рана въ нравствено-духовния битъ на народа. Отъ сърцата на хиляди дѣцица — момчета и момичета се корени всѣка дия отъ вѣра у Бога и истин-

ско благочестие. Какви народни идеали за въ бж-деще ще постига едно обезбожено и изпорчено поколение? Отраднo явление е констатирането на грозящото зло, но още по-умѣстно е да попитаме, какво е сторипла до сега църквата и какво възнамѣрява да стори за въ бж-деще, за да изтъргне българската челядь отъ ноктитѣ на безбожието? Върху този жизненъ въпросъ ние смѣтаме да се повърнемъ съ специална статия въ идния брой на „Християнски СВѢТЪ“.

Баронъ П. Н. Николай.

Може ли съврѣмениятъ, образованъ, мислещъ человѣкъ да вѣрва въ божеството на Исуса Христа?

Едва ли ще се намѣри между насъ мислещъ человекъ, който да не се е спрѣлъ поне за моментъ прѣдъ свѣтлата личностъ на Исуса Христа. Тя личностъ е твърдъ забѣлжителна, както по своята висота и чистота, така и по това неизмѣрно влияние — прѣмо, а още повече косвено, — което е имала тя върху културното развитие на народитѣ въ течение на послѣднитѣ осемнадесетъ столѣтия.

Но, покрай това, всѣки, който чете евангелискитѣ повѣсти съзнателно, а не подъ ограничението на събрани и унаслѣдени възгледи, дохожда до затруднение, като се срѣща съ нѣкои съврѣшено невѣроятни събития въ живота на Христа. Какъ да се отнесемъ напр. къмъ описанието на неговото свърхестествено раждане, къмъ чудесата които той правѣше, неговата смъртъ и възкрѣсение, — съ една дума къмъ свърхестествената страна на неговия животъ, къмъ въпроса за неговата божественостъ въ смисълъ въплощение на божеството въ неговата личностъ? За твърдѣ мнозина всички тия съмнѣния зиматъ остра, мажчителна форма.

Неволно се поражда въпросътъ: Какъ може да бж-де това? Всички се раждатъ по естественъ начинъ, не вършатъ никакви чудеса, умиратъ и не възкрѣсватъ. Нима въ общото правило на човѣшката история може да има едно изключение? Колко невѣроятно е това! Въ природата всичко произхожда по установени, неизблеми закони. Нѣма никакви чудеса, ни свърхестествени явления и не може да има. Науката не признава чудеса. Не е ли много по-за вѣрване да допуснемъ, че Христосъ е билъ сжщо таквъ човѣкъ, както и ние, само че най-добрия, най-идеалния отъ всичкитѣ хора и че всички повѣсти за чудесата, що той билъ правилъ и за възкрѣсението отъ мъртвитѣ, съ една дума за неговата божественостъ, сж просто легенди, изобрѣтения на по-късни вѣмена... И струва ли си да прѣскаме вѣрме по тия въпроси? Щомъ като имаме учението Христово, не е ли все едно да ли ще го признаемъ за Богъ, или само за человекъ?...

Обикновено хората, даже хора образовани и умни, сж до толкозъ повърхностни, че се задоволяватъ съ подобни сжждения и, като прочетатъ нѣколко фейлетонски статии по тоя въпросъ, или книги отъ авторъ брѣзъ съ заключенията си като Ренана, считатъ въпроса за божествеността на Христа съврѣшено изчерпанъ или „разрѣшенъ“, като го рѣшаватъ въ отрицателна смисълъ.

Може би настоящиятъ рефератъ ще убѣди поне нѣкои, че въпросътъ — за каквъ почитаме ние „Сина Человѣчески“ — има по-голѣмо значение, отколкото тѣ сж

си прѣдполагали въ началото и че този въпросъ „по настоящитѣ данни на науката“ за образования, мислещъ чедовѣкъ едва ли може да се счита „разрѣшенъ“.

Възможни ли сж чудесата?

Скептичното отношение на образования свѣтъ къмъ така нареченитѣ чудеса е съвсѣмъ естествено. Достатъчно много сж нагрѣшили хората въ смисълъ на слѣпо лековѣрце къмъ всѣкаквъ родъ небивалици. Но не е нужно, разбира се, да попадаме и въ противоположната крайностъ и да считаме „свѣрхестествено“ или „невъзможно“ всичко онуй, що не можемъ да разберемъ и обяснимъ. „Гордостта на човѣшкото невѣжество“, говори справедливо Бюхнеръ (Kraft und Stoff), „се състои въ това че ние считаме извѣстна нѣщо невъзможно по простата причина, защото нѣ се вижда непонятно“. Неопитниятъ дилетантъ обикновено изказва скоро своето непогрѣшимо заключение, като заявява громко, че това или оноа явление е „невъзможно“. Когато пъкъ сериозниятъ ученъ въ подобни случаи е много по-остороженъ. Той знае добръ, че областта на изслѣдванитѣ отъ науката явления е нищожна въ сравнение съ обема на неизслѣдванитѣ, и че ние въ настояще врѣме сме се само докоснали до крайчеца на ризата на истинската наука. Той незабравя, че даже и така нареченитѣ позитивни науки често почиватъ на основни още недоказани. Математиката е построена на аксиоми, които се приематъ „по вѣра“ и които не могатъ да бждатъ доказани. Физиката изисква вѣра въ атоми и молекули, които никой не е видѣлъ, пъкъ и възможно ли е да си прѣдстави човѣкъ единица недѣлима? Ние си обясняваме свѣтлината съ трептението на вълнитѣ отъ мировия ефиръ, но има ли такъвъ ефиръ? Не е ли това щастлива хипотеза? Що е електричество? — И това незнаемъ, ако и да, може би, си служимъ ежедневно съ него.

Обикновено наблюдаватъ, че така нареченитѣ свѣрхестествени явления сж невъзможни, „защото нарушаватъ неизблемитѣ закони на природата“. Но, както говори справедливо Д-ръ Рау въ своитѣ апологетични лекции, четени въ Оксфордския университетъ „(Очевиднитѣ истини на Християнството)“ не трѣбва да се смѣсватъ двѣтъ понятия: „сили на природата“ със „законы на природата“. Силитѣ на природата въ смисълъ причинитѣ на явленията въ природата, безъ съмнѣние не прѣставатъ да дѣйствуватъ въ опрѣдѣлено направление, напр. силата на притежанieto, или центробѣжната сила, до като тѣ не се срѣщатъ съ сили противоположни тѣмъ. Подъ „законы въ природата“ пъкъ ние разбираме извѣстна послѣдователностъ, наблюдаема въ явленията на природата, напр., че водата при извѣстна температура замръзва, че тѣлата отъ топлината се разширятъ и отъ студа се свиватъ и. т. н. Има и изключения, обаче, отъ тия закони, които сж доказани навѣки и неизбленно установени. Трѣбва ни само да споменемъ прѣврата, произведенъ съ откритието на радия и неговитѣ удивителни свойства. Съ какво недовѣрие се отнесе въ начало научния свѣтъ къмъ извѣстието за това откритие; какъ ученикѣ вдигаха рабѣнѣ, какъ посрѣщаха съ насмѣшка заявленията на Г-жа Кюри. Но, все пакъ се указа, че отъ общото правило — какво при „производството на работа се губи отъ енергията, излѣзе, че има изключение и колкото това отъ нѣчало и да ни се видѣше неправдоподобно, все пакъ опититѣ обори теорията и стана нужда да се прѣкрое тя споредъ опита.

Но нима знаемъ ние всичкитѣ сили на природата? Науката не ни ли открива все нови и нови досега намъ неизвѣстни, дивни сили? Намъ сега сж познати силно дѣйствуващи лъчи, невидими за очитѣ; звукове невъзприемвани за ухото и говоримъ за радиоактивнитѣ свѣйства на нѣкои тѣла, т. е. за такива прѣдмети и сили, чието сжест-

втуване нашитѣ прадѣди не сж и подозирали. Кждѣ е прочее прѣдѣлтъ на тия открития? Ние по-често и по-често откриваме такива сили отъ „сравнително висшъ порядъкъ“, благодарение на които много на пръвъ погледъ необясними явления получаватъ нагледно разяснение. Прѣди около сто години французиятъ ученъ заявилъ, че той е на пътъ да открие срѣдството, което ще даде възможностъ въ разстояние на половинъ часъ да изпратятъ въпросъ въ Китай и да получатъ отговоръ. Хората му се смѣли и го наричали лудъ. И тѣ разсждавали твърдѣ правилно, защото ако пратеникътъ би пѣтувалъ безъ почивка и безъ сънъ непрѣстанно, ако би плавалъ съ корабъ при най-попжтенъ вѣтѣръ, все пакъ биха били необходими нѣколко мѣсеци. Тѣ разсждавали съвършено вѣрно, споредъ знанията на врѣмето си. Но този ученъ е работѣлъ тогазъ върху първитѣ начала на електрическия телеграфъ. Електричеството е сжществувало въ свѣта, но хората не сж го знаели и не сж умѣли да се ползватъ отъ него. Сжщото може да се каже и относно разговарянето на разстояние сто килм. посрѣдствомъ телефона или за фотографирането закрити прѣдмети съ помощта на рентгеновитѣ лъчи.

Ний можемъ да приемемъ джѣ, че свѣрхестествени явления, въ строга смисълъ на думата нѣма, защото всѣко явление е слѣдствие на извѣстна причина и въ тая смисълъ забѣлжката на Харнака, какво „нѣма чудеса, а чудни нѣща има твърдѣ много“ е съвсѣмъ намѣсто. Ние често трѣбва да приемемъ, че има много сили и причини намъ още неизвѣстни, така че съ голѣма осторожностъ само ние сме въ право да говоримъ за възможностъ, или невъзможностъ на разни явления.

Нима откритията на тѣзи нови и сравнително „висши сили“ се ограничаватъ само въ областта на тѣи нареченитѣ „материялни“ явления? Защо да не допуснемъ възможността за сжществуването на сили „сравнително отъ висшия порядъкъ“ и въ другитѣ области напр. въ областта на нравственитѣ и психични явления? „Ние далечъ още не сме изучили всичкитѣ материялни сили,“ казва Харнакъ, „а още по-малко знаемъ за психичнитѣ сили“... „На това основание“, продължава той, „ние сме станали много по-осторожни отколкото бѣхме въ нашитѣ сжждения за чудесата на древното минало.“

Кждѣ е тогазъ границата между естествения и свѣрхестествения миръ? Дѣ се свѣршва първия, дѣ почва послѣдния, и между тѣхъ има ли граница? По всѣка вѣроятностъ — нѣма, и въпросътъ отъ научна точка зрѣние се свожда тамъ: сжществуватъ ли, или не сжществуватъ сили отъ висшъ порядъкъ?

Болшинството отъ критицитѣ, напр. Д. Шраусъ, Ренанъ и пр. пристѣпятъ къмъ изслѣждане живота на Христа съ готова теория, именно, че всичко онуй, което тѣ „считатъ“ за свѣрхестествено, е а priori невъзможно и, слѣдователно, „прѣкрояватъ“ евангелскитѣ повѣсти по своему. Други, като Харнакъ, съвсѣмъ непослѣдователно допускатъ възможността на нѣкои чудеса, напр. изцѣлението на слѣпи и хроми, но отричатъ възможността на други. Това научно ли е?

Христосъ заявява въ Евангелието (Мат. 12: 28), че той извѣршава чудесата съ Силата на Духа Светаго — сила Божия. Ние колко много знаемъ за Светия Духъ и въ правото ли сме да указваме, що е за него възможно и що не е? Често виждаме ние съ очитѣ си че у човѣка настѣпва удивителна промѣна отъ нѣкаква благодатна сила но нейната природа остава за насъ до голѣма степенъ скрита.

Нека бждемъ истинни служители на науката въ тѣзи въпроси, хора не лековѣрни, но — безъ прѣдубѣждения, хора съ широкъ кръгъзоръ, готови да възприемемъ истината и се прѣклонимъ прѣдъ нея, отдѣ и да би дошла,

ако даже би оборила нѣкои мили намъ теории, ако не би приела даже професорското „approbatur“, и не бжде регистрирана въ научнитѣ ни учебници. Да пристѣпимъ къмъ изучаване личността на Исуса Христа въ тоя духъ. Много отъ това що четемъ въ Евангелията за него ще ни се покаже на пръвъ погледъ неправдоподобно и не вѣроятно. Но дѣйствително ли това е невъзможно? Може би именно тукъ ние се срѣщаме съ сили отъ „най-висшъ порядъкъ“, които правятъ невъзможното — възможно.

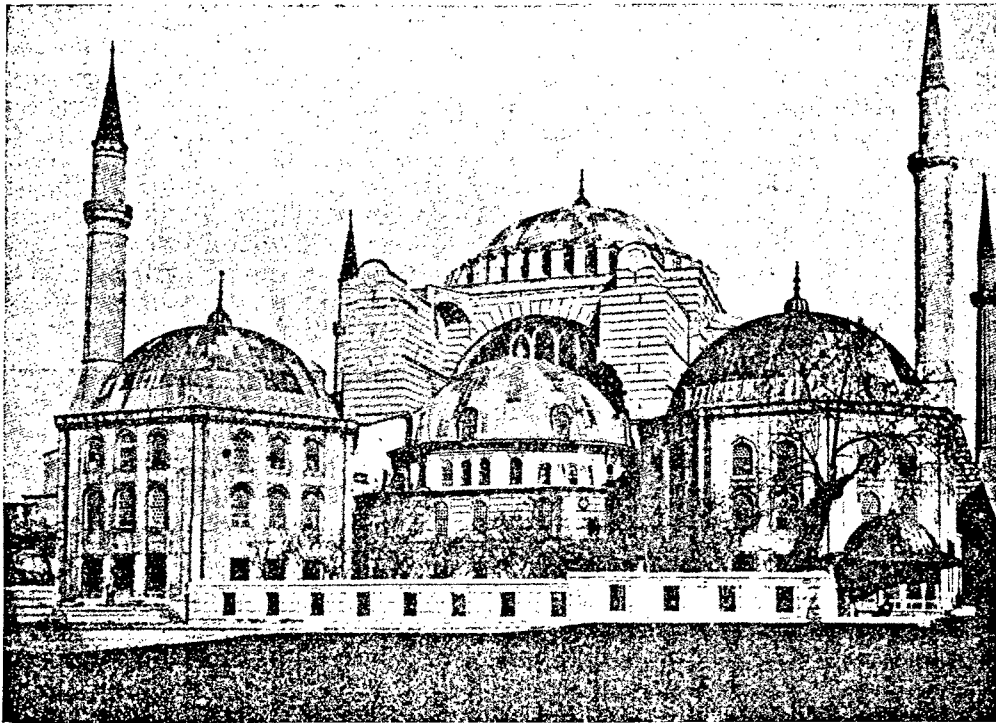
Като не прѣдъръжаваме затова въпроса за възможността, или не възможността на упоменатитѣ чудеса въ евангелието, нека разгледаме внимателно тѣзи страни отъ личността Христова, които се подаватъ на научно изслѣждане. Ако има данни, които указватъ на божественостъта Христова, или на нейната вѣроятност, то въпроса за така нареченитѣ чудеса, не може, по указани причини, да прѣдстави принципиални затруднения.

Като постѣпваме научно, ние сме длѣжни да се установимъ: 1) на тѣзи източници, отъ които черпимъ свѣденията си за Христа; 2) на изучаване самата личност

върху група доводи за или противъ това или онова рѣшение. Ние сме длѣжни да прѣмѣримъ всички достѣпни намъ дадени доводи и да държимъ смѣтка за заключенията нераздѣлни отъ тѣхъ. И само съвокупността на всички аргументи е длѣжна да рѣши къмъ коя страна да прѣклони стрѣлката и на нашитѣ вѣзни. Нека бждемъ честни и добросвѣстни въ това отношение. Истината не се бои отъ свѣтлината. (Слѣдва),

За млади (нови) евангелисти.

Слушамъ отъ нѣкои приятели, неотдавна приели евангелското вѣроизповѣданіе, че нѣкои отъ домашнитѣ, главно женитѣ имъ били много противни на тѣхнитѣ убѣждения. При всичкитѣ старания отъ страна на мъжетѣ да убѣдятъ женитѣ си и ги придобиятъ за Христа, послѣднитѣ, освѣнъ че не се убѣждавали, повече се ожесточавали. Що е причината на това? Понѣкога четемъ въ вѣст-

Вншниятъ изгледъ на джамията „Св. София“ въ Цариградъ.

по даннитѣ, що имаме за нея и 3) на заключенията, които съ логическа послѣдователностъ изхождатъ отъ положителното, или отрицателно рѣшение въпроса за божеството на Христа.

Болшинството, даже сбразовани хора у насъ въ Русия, сж съвсѣмъ малко запознати съ източникитѣ на християнството, тѣ никога не сж изучавали самостоятелно личността на Христа по евангелията, не сж мислѣли за заключенията, произхождащи за това или онова рѣшение на въпроса за неговата божественостъ и всички свои свѣдения черпятъ отъ втори рѣцѣ. Въ резултатъ имаме — отсѣствие на твърдо обосновани убѣждения и склонностъ, натѣквайки се на мѣста тъмни въ евангелието, или въ доводи противни, на които не намиратъ отговоръ изведнажъ да отсѣпватъ бързо отъ своята позиция, като не държатъ смѣтка за всичкитѣ послѣдници отъ такова поведение.

Нека помнимъ, че за такъвъ обширенъ, дълбокъ и сложенъ въпросъ не бива да направимъ окончателното си заключение възъ основа на единъ, или другъ доводъ, нито

ничитѣ и списанията, че за да има повече миръ, любовъ и съгласие въ единъ домъ, за да се прибира мъжътъ порано у дома си, трѣбва жената да прави дома чистъ и привлѣкателенъ, сама да бжде спретната и прибрана въ облѣклото си, да посрѣща мъжа си съ весело и засмѣно лице, никога да не бива начумерена, кисела и т. н. Това е твърдъ добро и ония домакинки-съпруги, които не знаятъ това, или не обръщатъ внимание на тѣзи нѣща, не знаятъ интереса си и много губятъ. Нека, обаче, ме простятъ г-да мъжетѣ, особено евангелиститѣ, ако имъ кажа, че и тѣ иматъ подобни длѣжности, които прѣнебрѣгватъ. Не е добръ, за примѣръ, мъжетѣ като се върнатъ вечеръ съ женитѣ си отъ работа по полето да оставятъ послѣднитѣ сами да идатъ у дома да нахранятъ свинетѣ, да издоятъ козитѣ и да сготвятъ вечерята, а господата да идатъ на кафенето на разговоръ и се завърнатъ, когато вечерята е изстинала и дѣцата изпозаспали. Много по-добъръ ще е за доброто възпитание на дѣцата баща имъ да

вечеря съ тѣхъ. Свещена длъжностъ е, споредъ мене, мжжетѣ, били тѣ селяни или граждани, особно евангелиститѣ коиго имать необърнати жени, да се прибиратъ поран о у дома си и даже веднага слѣдъ свършване на работата на полето, или въ дукяна. У дома като другари, а не господари, да се обръщатъ къмъ женитѣ си съ благъ и любезенъ тонъ и да се стараятъ да имъ помагатъ въ нѣщо. Нека взиматъ бебето да го побавятъ и облекчатъ майката поне за малко отъ него. За нея, ако и да е майка, е много мжно, покрай другата работа да се занимава съ бебето, и деня, и ноця. Мжжетѣ трѣбва да имать особено съчувствие къмъ майката, защото често тя е принудена да бди по цѣли нощи надъ люлката на плачещето или болно бебе, което ѝ недава да доспи и си отпочине. Нека мжжетѣ, евангелисти, не казватъ „азъ не съмъ навикналъ да права това; моята жена нѣма да забѣлжи; тя не очаква такова нѣщо отъ мене.“ Добрѣ. Ако не си навикналъ, ти трѣбва да навикнешъ и, ако жена ти и да не очаква подобно нѣщо, ти като го правишъ, ще я направишъ да вижда, че дѣйствително въ тебе е станала една добра промѣна. По тоя начинъ тя по-лесно ще се заинтересува и повлине отъ тебе и по-лесно ще я спечелишъ за Бога и невята. „Така да просвѣтне вашата видѣлина прѣдъ чловѣцитѣ, за да видятъ добритѣ ваши дѣла и да прославятъ Отца вашего, Който е на небеса.“ Матей 5: 16. „Бивайте и творители на Словото, а не само слушатели да лжете себе си.“ Як. 1; 22.

Г. Д. Кожухаровъ.

На А. С.

Сълзи, въздишки, мжки . . . това е то живота!
И щаст'е въ кръвъ облѣно — едникий ни кумиръ;
Съсъ скърбъ и радость въ скърби обкиченъ е хомота,
Що въ тукашний пѣтъ земенъ ний влачине безъ спиръ.

Но какъ? — Да виждашъ ясно закона въвъ всемира,
Нима ще значи туй да кажешъ, че си слабъ?
Нима да виждашъ явно, че Духътъ не намира
Покой тукъ на земята — признавамъ го за рабъ?!

О, не! Живота суровъ некъ околъ ми видѣе,
Отврѣдъ нека се сипятъ стрѣлитѣ като рой;
Надъ менъ тѣпата глупа високо некъ се смѣе
И самъ срѣдъ ней останалъ ще бжда пакъ герой.

Сърцето ми некъ рухне подъ ударитѣ люти,
Съ ушитѣ си некъ чуя замиращий му гласъ;
Въвъ прахъ прѣдъ самий мене некъ туй тѣло се срути:
Недвижимъ ще остана Азъ, истинския Азъ . . .

Отъ скърби и въздишки живота е изплетенъ
И щаст'ето, шо гонимъ, облѣто е въ сълзи . . .
Кумира на тѣпата е празенъ, мимолѣтенъ:
Духътъ окриленъ литва, тѣпата — да пълзи! . . .

Radi Lily.

Нѣколко отговорени молитви.

Молитвата на малкия Тома.

Единъ мисионеръ слушалъ еднѣжъ едно малко арапче, да се моли съ слѣднитѣ думи: „О, Господи Исусе, благодаря ти, че си изпратилъ лоши чловѣци въ моето отечество, за да ме уловятъ и доведатъ тукъ, дѣто Те познахъ за мой Спаситель. И сега Те моля, изпрати други

лоши чловѣци, за да уловятъ баща ми и майка ми и слѣдъ това пакъ изпрати имъ добри чловѣци, които да ги доведатъ тукъ, въ тази страна, што и тѣ да чуятъ за Тебе и да Те възлюбятъ, като тѣхенъ Спаситель“. — Слѣдъ нѣколко дена мисионерътъ като видѣлъ момчето да седи замислено на брѣга на морето, попиталъ го: „Какво гледашъ тукъ, Тома?“ Дошелъ съмъ тукъ, за да видя да ли е послушна молитвата ми“, отговорилъ Тома. Двѣ години, почти всѣкой день, продължавало това момче да отива на брѣга, за да гледа да ли не е пристигналъ корабътъ, който носи родителитѣ му. Най-послѣ тичишкомъ и възхитено отъ радость то отишло единъ день при мисионера. „Е, каква новина носишъ?“ попиталъ мисионерътъ. „Баща ми и майка ми пристигнаха“, извикало момчето. И така неговата молитва буквално се била послушала.

„Призови ме въ скърбенъ день“.

Приблизително около 1850 год. изгорѣла една значителна часть отъ градеца П. въ Бохемия, По голъмата часть отъ града била построена отъ дървенъ материалъ и за това огньтъ дѣйствувалъ съ своето опустошаване много бързо. Пожарътъ избухналъ на една отъ главнитѣ улици и, нѣмало възможность да се изгаси, защото градътъ билъ лишенъ отъ достаточна вода. Като нѣмало що друго да сторятъ то всѣкой бързалъ да отгърве поне най-потрѣбнитѣ нѣща или най-послѣ да упаци живота си. На срѣдата на улицата имало една малка стара кщичка, съградена свършено отъ боровъ дървенъ материалъ. Тази кщичка принадлежала на една стара вдовица. Тя била стара и слаботѣлесна, но силна въ вѣрата и се облѣгала на Всеомогщата и спомагателна дѣсница Божия. Огньтъ постепенно приближавалъ до като пламнали и кщитѣ около тази кщичка. Старата жена била сама вжтрѣ, никой не отишелъ да ѝ помогне. А и тя не очаквала човѣшка помощ, не стояла на вратата, както другитѣ, за да вика за помощ. Тя прѣпоръчала себе си и кщичката си на Божието покровителство, и що станало? Огньтъ извършилъ своята работа съ съѣднитѣ кщичи и постепенно се отдалявалъ отъ нея; изгорѣли всичкитѣ згради на онази улица, а кщичката на старата благочестива вдовица останала свършено неповрѣдена. Слѣдъ продължителна молба, тя излѣзла вънъ и като видѣла чудото, паднала пакъ на колѣнитѣ и прославила Бога съ думитѣ на псалмопѣвецътъ: „Славете Господа, защото е благъ, защото милостъта му е въ вѣкъ“. (Псал. 118; 1.)

Кждѣ е най-добриятъ лѣкаръ?

На едно малко момче едната му ржка била до толковъ болна, што лѣкарътъ билъ на мнѣние да се отрѣже за да се спаси и живота на момчето. Назначили день въ който да се извърши операцията. Момчето, като чуло за това, отдалечило се на едно тихо мѣсто въ градината, паднало на колѣнитѣ и се молило Богу въ името Исусово, за да му избави болната ржка отъ операцията. На слѣдующия день дошелъ лѣкарътъ, прѣгледалъ ржката и какво да види? Тя почнала да заздравѣва; тѣй што нѣмало нужда за операция. Ржката оздравѣла; малкото момче пораснало и станало мжжъ. Тази ржка може да ни послужи като паметникъ за една послушана молитва отъ милостивия Богъ. „Призови мя въ скърбенъ день, и ще те избавя и ще ме прославишъ“. (Псал. 50; 15.)

Единъ прѣвъзходенъ гърмоотводъ.

Прѣзъ 1878 год. единъ день прѣзъ мѣсець Юли се появила такава страшна буря, съ градушка, што опустошила жътвата на много общини въ околността на Вур-

темберъ, въ Шв ция. Дѣцата на едно отъ основнитѣ училища се събрали около своята учителка. Изведнѣжъ станало тъмно въ стаята; отъ три страни черни облаци покривали небето, размѣсени съ бѣли. Единъ неприятенъ джъхъ изпълни въздуха, свѣткатацѣ цѣпѣли чернината и гърмотевници ужасно трѣщели. Дѣцата се притискали едно до друго съ свършена тишина въ тъмната стая. Всичкитѣ дюкани на бързо били затворени поради застрашаващата градушка. Всички били огорчени отъ мисълта, че унищожението на жетвата е неминуемо. Дѣцата, като обикаляли своята добра учителка, казали: „О учителко, нека се молимъ на нашия любезенъ Спасителъ, да спре градушката! „Всичкитѣ дѣца доброволно колѣничили и учителката се молила отъ дълбочината на сърдцето си, шото Господъ да послуша тѣзи малкитѣ и милостта Му да ги оправдае тѣхъ прѣдъ Неговиятъ справедливъ законъ. Утѣшени тѣ се повдигнали. Мигновено блѣснала една слънчева заря! Бурното ужасно врѣме изхвъркнало като съ ангелски крила. Какво чудо! — „Дѣца“, казала учителката, дълбоко трогната, какво трѣбва да сторимъ сега? — „Да благодаримъ на Спасителя“ извикали радостно малкитѣ. Псалмопѣвецътъ казва: „Изъ устата на младенцѣтъ и сучащитѣ приготвилъ си хвала.“ (Псал. 8; 2).

Майчината молитва.

Единъ духовенъ чловѣкъ близо до Филадельфия, въ Америка, слушалъ за една благочестива жена, която имала доста голѣма фамилия, на която всичкитѣ дѣца оне отъ малки били запознати съ истинитѣ на християнството, станали живи членове на църквата Христова и живѣли твърдѣ благочестиво. Духовниятъ чловѣкъ мислил, че тази жена ще е употребявала особна метода за религиозното възпитание на дѣцата си. Като я попиталъ за това, тя му отговорила смирено, че относително възпитанието на дѣцата никаква друга метода не е употребявала освѣнъ тая, която употребяватъ всичкитѣ християнски майки. Слѣдъ продължителни разговори и запитвания, той получилъ слѣдующето свѣдение: „Когато дѣцата ми бѣха още съвсѣмъ малки и ги зимахъ въ обятията си да ги мия, азъ въздигахъ сърдцето си къмъ Бога, шото и Той да ги омие съ кръвта, която очисти отъ всѣкой грѣхъ. Когато ги обличахъ азъ просѣхъ отъ моя небесенъ Баща да ги облѣче съ дрехата на правдата Христова. Когато имъ давахъ да ядатъ и да пиятъ азъ се моляхъ на моя Богъ да ги храни съ истинския небесенъ хлѣбъ и да ги пои отъ източника на живота. Въ Св. Недѣля като ги обличахъ, за да отидемъ въ Божия домъ, азъ умолявахъ Господа да направи тѣлата имъ храмове на Св. Духа. И когато тѣ почваха да посѣщаватъ училището, азъ ги придружавахъ съ молитва къмъ Бога, шото тѣхнитѣ пѣтъ да бжде пѣтьтъ на правдата по който светостта постоянно расте до деня на неговото явление. Най-послѣ вечерята, като си легнеха, моята тиха молитва е била, шото милостиви Богъ да приеме дѣцата подъ Своего свего покровителство и да простре Неговата Башинска дѣсница върху тѣхъ. Всѣкога азъ прѣпоръчвахъ Господу тѣхнитѣ пѣтища, като ги ководѣхъ още по отрано, тѣ сами да прѣдадатъ себе си Нему; и Господъ се е грижилъ за тѣхъ. То не е мое дѣло, но Негово. Той се е общалъ на всички; които искатъ да го прославяватъ, да се облекнатъ на Него.

Доблестта като факторъ за успѣхъ. *)

Още не сж издигнати такива прѣгради, които да кажатъ на таланта, който си пробива пѣтъ: „До тукъ, нито крачка по-нататкъ“.

Бетховенъ.

Културниятъ напрѣтъкъ на народитѣ и бързото разпространение на цивилизацията идатъ да потвърдятъ факта, че чловѣкъ се е борилъ съ хиляди спянки въ своя животъ, за да извоюва най-послѣ побѣда надъ природнитѣ стихии и надъ своитѣ вжтрѣшни недостатѣци. Той се е борилъ съ ураганитѣ въ развѣлнуваното море посрѣдъ заглушителния ревъ на вълнитѣ и е сполучилъ да опаше сѣверното и южно полукълбо съ мрѣжа жици, чрѣзъ които прѣдава своитѣ мисли. Впрегналъ е силата на електричеството да му кара желѣзницитѣ и трамвантѣ, освѣтлява улицитѣ и къщитѣ и му работи въ фабрицитѣ и тъмнитѣ мини.

Лети по небесното пространство съ ареоплани и балони и прѣминава дълги разстояния съ неимовѣрна бързина. Открива небеснитѣ свѣтила и измѣрва орбититѣ и голѣминитѣ имъ. Измѣрва голѣмитѣ морски дълбини. Тѣзи огромни резултати се дължатъ главно на вѣчния трудъ на човѣка и неустрашимостта и смѣлостта на всичкитѣ гении. Тѣ съ съ своята доблестъ въ званието си дадоха това, което очудва свѣта.

Истинската доблестъ е това свойство на характера, което улеснява човѣка и го кара да бди и държи съ желѣзна ржка цѣлѣта на своитѣ стремежи винаги обѣрната къмъ звѣзлата на надеждата му. Въ ясно или лошо врѣме, всрѣдъ бури и урагани, всрѣдъ снѣгове, и когато бѣдностъ или болестъ го натиснатъ и неизбежна катастрофа въ живота приближи, доблестта все се държи упорито и гордо.

Франклинъ, бѣдното вѣстникарче, бѣ принуденъ да продава вѣстници за издѣржка на себе и своитѣ домашни. Понѣкога безъ срѣдства, гладно и уморено, то мечтаело за знание, до като най-послѣ го постигна и направи прѣвратъ въ науката съ откритието на електричеството.

Паскалъ, чиито заслуги се високо цѣнятъ въ Математиката, Физиката, Астрономията и Философията, е билъ човѣкъ на твърдия характеръ. Той безмѣлвно прѣтърпѣвалъ наказанията на баща си и въпрѣки неговото съпротивление се е развивалъ въ умозрително направление, до като даде на свѣта чудни открития. Той откри барометра, съ който се гордѣ морякътъ. Изнамѣри аритметическата машина, която съ справедливостъ може да се счита за едно отъ най-необикновенитѣ произведения, каквито нѣкой е изнамѣрилъ. Тази машина му струвала живота, защото здравето му се разтроило поради постоянното мислене върху нея.

Другъ единъ труженикъ по медицината, Харвей, комуто физиологията е обязана за откритието на кръвообращението, е прѣтърпѣлъ хиляди подигравки и вражди отъ своитѣ съврѣменици.

Архимедъ изнамѣрилъ редъ машини, съ които е заширилъ своето отечество. Съ напрѣжение на своя гениалностъ умъ открилъ редъ математически и физически закони за които го увѣнчаватъ съ вѣнеца на славата. Този гений е прѣтърпѣлъ твърдѣ голѣми затруднения отстрана на своитѣ съотечественици и смъртъ отъ неприятелитѣ

*) Съчинение четено отъ Г. С. Градинаровъ на годишния актъ на Амер. Мжжка Гимназия въ Самоковъ.

си тъкмо когато билъ вдълбоченъ въ измислюване нѣщо ново.

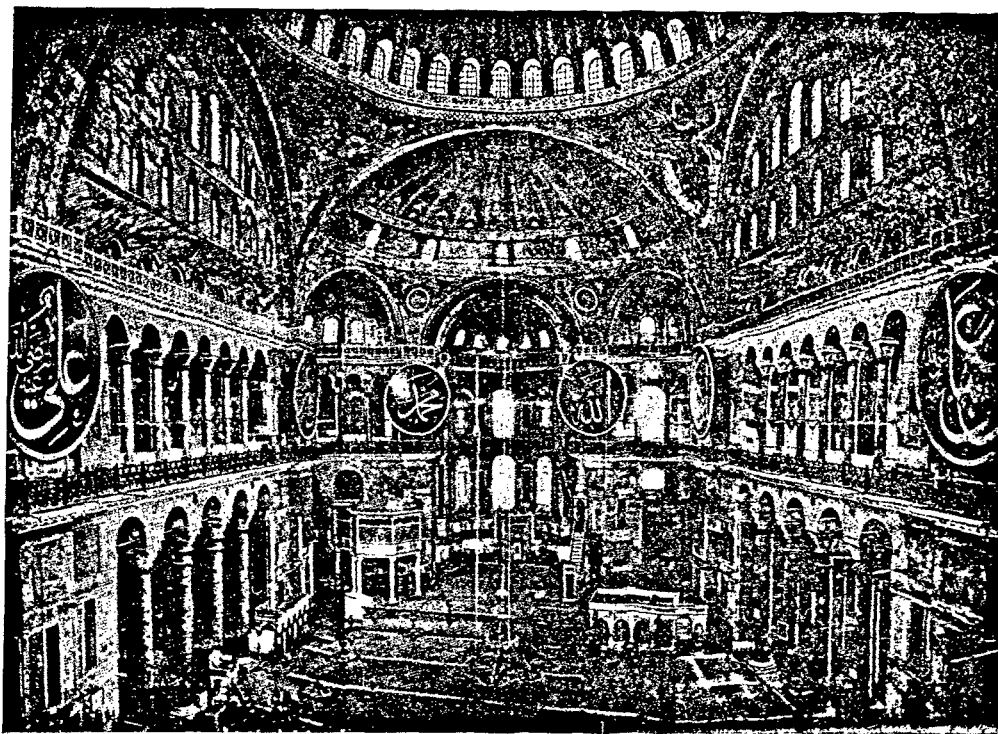
Бѣдността, лишенията, страданията, неизвѣстността и смъртта не сж били въ сила, нито ще бждатъ, за да спратъ прогреса на гения въ челоувѣчеството. Тѣ дѣйствуватъ като потикъ къмъ по-силна дѣятелностъ въ живота, нежели като прѣчка. Така е било за всѣки гений, които сж оставили редъ геройски подвизи, за да тласнатъ челоувѣчеството въ пжтя на цивилизацията и прогреса. Затрудненията изтъкватъ на явѣ великитѣ качества на човѣка. Побѣда слѣдъ побѣда за воиника, урокъ слѣдъ урокъ за ученика, ударъ слѣдъ ударъ за работника, жътва слѣдъ жътва за земеделеца. картина слѣдъ картина за художника и крачка слѣдъ крачка за пжтника сж единичното нѣщо, което осигурява най-много очаквания отъ всички успѣхъ.

Философътъ Кантъ забѣлзва: „Тѣй като единичното прѣпятствие съ което орелътъ винаги трѣбва да се бори е въздухътъ, то би трѣбвало той да лети много по на-

срѣщу единъ великанъ безъ да се надѣва на своята физическа сила, нито пъкъ на своя рѣстъ, но тази му храбростъ дава най-добъръ примѣръ на сърцатъ човѣкъ, какъво свѣтътъ нѣкога е виждалъ. Напрѣлѣкътъ въ свѣта зависи отъ прѣпятствията, неблагоприятнитѣ условия, срѣдствата и обстоятелствата.

Петъ вѣка нашето мило отечество пѣшка подъ неосносното иго на азиатеца но духътъ на доблестта не угасна. Тѣй се появи на Шипка, гдѣто шепа опылченци доблестно умрѣха на този жертвеникъ и го оросиха съ своята скъпа кръвъ и посипаха съ своитѣ изтошени кости за да дарятъ на своя народъ новъ животъ и свобода. Тѣ героически прѣодоляха: студъ, гладъ, безсъние и умора и сполучиха да увѣнчаятъ България съ сладка свобода, съ която ние днесъ се наслаждаваме и гордѣмъ. Но зедно съ свободата тѣ ни завѣщаха да живѣемъ въ миръ, честностъ, трудолюбие, храбростъ и безкористно служение на народа въ тази страна.

Но гдѣ се изпълни тѣхното завѣщание? Гдѣ?

Вжтрѣшниятъ изгледъ на джамията „Св. София“ въ Цариградъ.

високо и по бърже ако да нѣмаше въздухъ, обаче ако ние отстранѣхме въздуха, и птицата се опитахе пакъ да хвъркне въ безвъздушното пространство, тя тутакси щѣше да падне на земята, безъ да бжде въ сила да литне. Сжщата тази стихия, която се явява като прѣпятствие на хвъркането е сжщеврѣмено и необходимъ елементъ за хвъркането.

Плеадата мжченици на науката съ невъобразима храбростъ побѣдиха всички спънки, прѣпятствия и смъртъ прѣтърпѣха, но оставиха открития завѣщание на челоувѣчеството. Науката днесъ не е нищо друго освѣнъ неуморимия трудъ и постоянство на тѣзи борци смѣли и доблестни, които сж вървѣли смѣло напредъ и ако нѣкога сж падали, то наново сж се въздигали. „Какъ се научи да се качвашъ толкозъ високо по дърветата?“ попитали веднажъ едно момче. — „Азъ винаги ставахъ, когато падахъ и почвахъ наново“.

„Храбростта е побѣда, страхътъ-поражение“. Давидъ, въоръженъ само съ кривакъ и прашка, се опълчи

Министерскитѣ крѣсла се нуждаятъ отъ строги изпълнители на завѣщанията; чиновническитѣ скамейки—отъ честни, и свѣстни служители на народа; църковнитѣ катедри отъ морални и истински служители на народа и Бога; търговскитѣ магазини и фабрики отъ трудолюбиви и честни хора; училищнитѣ заведения отъ умствено и морално прсвѣтени възпитатели и възпитателки, възпитани въ истинскитѣ идеали; земеделски орждия отъ трудолюбиви и образовани земледѣлци.

България се нуждае отъ доблестни хора; тя простира рѣчи къмъ младежта, къмъ доблестнитѣ младежи—има ли такива сега?

Такъво съзтезание въ миниатура се прѣдставяше прѣдъ насъ въ това заведение, гдѣто стотина вече младежи сж имали благоприятния случай да се развиятъ, подигнатъ и бждатъ самостоятелни дѣйци въ живота. Много отъ тѣхъ, като ученици, сж били подхвърляни подъ изпитанията на бѣдността, рискували да бждатъ изключени по нѣмне на срѣдства, но училището е съдѣйствувало на

трудолюбивия да постигне чръзъ трудъ своето застояване. То е дало и за менъ това, що други съ голъми суми другадъ придобиватъ.

Поклонъ на тебъ свѣтило крѣпко!

Поклонъ на твоитѣ петдесетгодишни трудове!

Поклонъ на твоитѣ труженци!

Къмъ васъ се обръщамъ, другари мили, чиято погледъ сж обрънати къмъ живота, въ който скоро ще влѣземъ; — Доблестни въ училището, бждете доблестни и въ живота! съ доблестъ да служимъ на Бога и Отецеството!

Не изминатото отъ насъ разстояние, а прѣпятствията, които сме прѣодолѣли, спѣнкитѣ, съ които сме се борили, сж факторитѣ, които сждията взима прѣдвидъ, кога раздава наградитѣ. Нещаснитѣ, които сж прѣтърпѣли нечувани мъки и изкушения и всички ония, които съ мълчание понесли оскърбления отъ тия що не сж ги признавали или прѣзирали, сж истинскитѣ велики хора, които най-често получаватъ най високата награда.

Впрочемъ напредъ съ доблестъ къмъ успѣхъ!

Самоковъ, 15 юни, 1910 г.

Ст. Градинаровъ.

Конгресътъ на християнскитѣ младежи.

О! ви млади оцѣнете
Младостта що Богъ ви дава:
Съизборъ между срамъ и слава;
Съгрижи сѣйте плодоветѣ,
Що въ живота ще жънете.

С. К. В.

Гласътъ за обединение на християнскитѣ младежи въ България и Македония не замръ. Дигнатъ той прѣди 2-3 години, подкрѣпенъ и усиленъ миналата годъ въ г. Варна, настоящата даде плодотворитъ си резултатъ — федеративното обединение на младежкитѣ християнски организации.

Както е извѣстно на четцитѣ, обединителната тричленна комисия, избрана м. г. на Варненския конгресъ за изработване основитѣ, уставъ за съюза и дневенъ редъ за учредителния конгресъ — извърши своята мисия, като свика тоя конгресъ на 5, 6 и 7 юли т. г. въ г. София. На поканата се отзоваха 22 Младежки Християнски Организации съ 79 делегати, придружени отъ около 80 гости. За да се стече такова множество на конгреса, спомогна и издѣйствуваната по-отрано 50% отстъпка отъ цѣнитѣ на желѣзницитѣ за гости и делегати.

Още прѣди датата на конгреса повечето делегати и гости пристигнаха въ София, гдѣто гостолюбивитѣ софийци, раздѣлени по комисии, посрѣщаха весело-весело сестритѣ и братята си отъ провинцията. Делегатитѣ бѣха настанявани веднага между приятелскитѣ къщи, а особено въ тия, гдѣто младитѣ бѣха по-числени.

На 4 (недѣля) мѣстната евангелска църква бѣ прѣпълнена отъ богомолци и слушатели, къмъ които пастиръ М. Н. Поповъ произнесе една много съдържателна, увлѣкателна и хубава проповѣдь върху прѣдмета „Образцовия младежъ“.

Сжщиятъ день, слѣдъ пладне, въ сжщата църква, има молитвено събрание, ръководено отъ пастиръ Ив. Я. Съчановъ по прѣдмета: „Основитѣ на всѣка християнска организация.“ (Рим. 15: 1-8), на което се принесохъ 10 молитви непрѣкъснато, за Божието благословие върху конгреса и българската младежъ, които се изслушаха най-благоговѣйно. Мнозина, при свършъка му ми казаха: „Такъвъ молитвенъ духъ рѣдко е имало на минали събори и събрания.“ Вечерътъ говори пристигналиятъ за конгреса-генераленъ секретаръ на

Всемирния Комитетъ на Млад. Христ. Д-ва въ Женева, г. Филдиусъ сказка: „Млад. Христ. Д-ва и всемирната имъ роля между младежъта.“

Съгласно програмата, Конгресътъ почна въ понедѣлникъ заранѣта съ прѣдварително молитвено събрание. Пълномощията на делегатитѣ се провѣриха отъ г. г. С. Василевъ, Л. Докузановъ и П. Илиевъ. Имащитѣ право за делегати се поканиха въ голѣмата зала на Американската забавачница, а гоститѣ и др. минаха въ насрѣщната ней стая, така че, можеха и единитѣ и другитѣ да се слушатъ и виждатъ. Избра се конгресно бюро: прѣдсѣдателъ г. Ив. Я. Съчановъ, подпрѣдс. г. Т. П. Атанасовъ, секретаръ г. Л. Докузановъ и за докладчикъ на устава остана г. П. Илиевъ. Прѣтъ време на конгреса се получиха поздравителни писма и телеграми отъ разни лица и дружества изъ: Скопие, Банско, Пловдивъ, Церово, Самоковъ, Ловечъ. Четохъ се слѣднитѣ реферати: 1) „Нуждата отъ съюза“ и пр. отъ г. г. Ст. Бочевъ и Л. Докузановъ; 2) „Ролята на съюза въ живота на др-та“ отъ г. Ал. Гулумановъ; 3) „Начини за прилагане на съюзния уставъ“ г. Д. Димитровъ и 4) „Нашето взаимно спомогане“ г. И. Митевъ. Засѣданията слѣдваха отъ 8-12 ч. сутринъ и отъ 3-6 вечеръ, когато се четеше, разисква и прие устава на съюза, който въ основата си съдържа слѣднитѣ глави:

I. Съюзътъ на Младежкитѣ Християнски Организации има за цѣль да групира въ др-ва младежитѣ, които приематъ И. Христа за свой Спасителъ и Богъ споредъ Свещеното Писание; желаятъ устрдно да бждатъ Негови ученици въ вѣра и животъ и задружно да работятъ съ съдѣйствието на Св. Духъ за разпространението на Царството на своя Учителъ между младежъта.

II. Тѣ сж основани върху принципа на евангелското единство (Иоан. 17: 21).

III. Съюзътъ се състои отъ Млад. Христ. Др-ва, Млад. Др-ва „Христ. Старание“ и Епвортски Дружби и е основанъ на федеративни начала. При това всѣка отъ тия групи може да се числи къмъ Всемирния съюзъ на организации, чието име носи.

Най-важната работа на конгреса, приемането на устава, се извърши съ духъ на пълно единство. Федеративното обединение се постави върху най-здравата основа — Христосъ — върху която ще гради количеството и качеството на организациитѣ. Досегащиятъ органъ на др-вата, „Бюлетинъ“, става съюзеи и се преименува „Младежки Вѣститель“ който ще излиза ежемѣсечно. Взаимно спомогателната каса се приема да функционира при съюза, като всѣки е свободенъ, ако ще, да ѝ стане участникъ, безъ материални задължения отъ страна на др-та. За съюзното настоятелство се избраха г. г. прѣдсѣдателъ Ив. Я. Съчановъ, подпрѣд. Ст. К. Ватралски, секретаръ Ст. Бочевъ, Касиеръ Сам. Василевъ и дѣловодителъ на спомог. каса И. Митевъ — всички отъ София. За допълнителни членове отъ провинцията се избраха: г-ца Л. Гулуманова, г-да Ат. Игнатовъ, Д. Фурнаджиевъ, Г. Цаневъ.

На 5-и, вечерътъ г. Филдиусъ при интимна срѣща съ младежитѣ даде имъ упѣтвания за работа въ др-та.

На 6-и, вечерътъ въ евангел. църква, при стечение на много слушатели, се четохъ 2 сказки: 1) „Височайшата нужда и най-идеалното служение“ — пастиръ Т. П. Атанасовъ и 2) „Перспективата прѣдъ нашата християнска младежъ за успѣшна работа въ отечеството ни“ — пастиръ Д-ръ Ст. Томовъ: Сказкитѣ, макаръ и дължки, се изслушаха въ тишина съ търпѣние и се украсиха съ нѣколко отбрани хорови пѣсни и едно прѣкрасно соло отъ г. Р. Кацуновъ, акомпанирано на органъ отъ г-ца А. Дойчева.

На 8-и, утринътъ г. Филдиусъ ръководи курсъ за прѣд-

седатели, секретари и действителни членове на др-та, за какъ да ги ръководятъ къмъ прогресъ. Материялътъ ще дадемъ въ другъ брой.

Освѣнъ важнитѣ въпроси, съ които се занима конгреса и които разрѣши най-благодатно, направиха се посещения на по-забѣлжителнитѣ мѣста и учреждения въ София, като: Исторически, Етнографически и Царския Зоологически Музей; Народното Събрание; Мавзолея на Князь Батембергъ; Зоологич. Градина; Захарната фабрика; Еврейската Синагога (гдѣто на службата ни отредиха добри мѣста); зданието на др-во „Балканъ“, гдѣто братътъ Тихчевъ действително да ни дигнатъ съ елеваторъ на 6-я етажъ.

На 8-и, слѣдъ обѣдъ въ 1 ч. стана официалното фотографиране на всички гости и делегати, зашого станаха съ десетки неофициални снимки на разни групи отъ конгреса отъ г. г. Бояджиевъ и Чачаровъ. Слѣдъ това на 2 трамвайни колас е качихме повече отъ 100 — на конгресисти и отидохме на Княжево, гдѣто Софийското Др-во бѣ сервираше разкошенъ обѣдъ за всичкитѣ си гости. Всичко това излѣзе много мило и сполучливо.

Делегати и гости се разотидохме отъ столицата прѣдоволни за всичко що сторихме, що извлѣкохме, що оставяме и що отнасяме. Чувствуваме и виждаме, че отъ начало и до край Богъ почна и ръководи тази работа. Прочее, за бжедния дълготраенъ успѣхъ на това обединение е нужно всички да държимъ пакъ Неговата Дѣсница, около която трѣбва да е и центъра на всѣко обединение.

„Огньтъ, който запалихме, дано“ — както каза нашия приятель и поетъ г. Ст. К. Ватралски — „не е пламъкъ отъ слама, а Божественъ — вѣченъ огънь“.

П. Илиевъ, делегатъ на Пловдивското и Мерицлерското Младежки Др-ва, „Християнско Старание.“

Пловдивъ 15/VII 1910 г.

Недѣлно училище.

Уроци отъ Евангелието на Матей.

Бѣлжски отъ проф. Дени.

Урокъ I. Августъ 1. Урокъ за прощение. (Матей 18; 21—35). На ученицитѣ се прѣпоръчва да бждатъ смирения, не честолюбиви, да избѣгватъ обидитѣ, винаги готови да възвѣрнатъ заблудилитѣ и да възстановятъ обидниците. Не трѣбва да се отчайватъ за единъ отпадналъ отъ вѣрата братагъ докато не се изчерпятъ всичкитѣ срѣдства за възвръщането му (Ст. 15—17). Като се отнасятъ безпощадно къмъ грѣха, къмъ самия грѣшникъ трѣбва да се отнасятъ кротко, да бждатъ до край прирителни и умолими.

Това именно стои на дѣното на Петровото питане: „Господи, до колко пѣти, ако ми съгрѣши братъ ми да му прощаямъ. До седемъ пѣти ли?“ Седмokratното прощаване на Петра се вижлаше доста много. На основание на стихове, каквито сж онѣзи въ Амось гл. 3, мислило се е че еврейтѣ сж поддържали трикратно опрошаване. Но ако и да Петръ го удвои и даже повече, за Исуса не бѣше достатъчно. Простителниятъ духъ не държи смѣтка до колко пѣти да прощава; той прощава безъ граница, безъ да издирва стари смѣтки противъ виновния. Тѣй както естествениятъ човѣкъ не може напълно да прѣгълтне отмъщението, но иска да го приповтори седемдесетъ пѣти по седемъ (Битие 4: 24), тѣй и новиятъ човѣкъ — чадото Божие — трѣбва да прощава безъ граница—седемдесетъ

пѣти по седемъ. Но това винаги подразбира, че виновникътъ трѣбва да се покае (17: 4) и урокътъ, що можемъ да научимъ е, че нѣма крайностъ въ грѣха, на която покаение може да се откаже.

Притчата за немилостивия слуга появява това и урокътъ е толкозъ ясенъ, щого не се нуждае отъ никакви изяснения. Притчата разправя за единъ царъ, чийто слуга му дължелъ десетъ хиляди таланта. Съ този огромненъ дългъ, който въ днешно врѣме се равни на много милиони наши пари е боравилъ човѣкъ, въ когото господарътъ е ималъ голѣмо довѣрие, но който е ужасно злоупотрѣбилъ съ това довѣрие. Явно е, че длъжникътъ не бѣше въ състояние да го изплати напълно, та думитѣ му „имай търпѣние съ мене и ще ти плата всичко“ ни се виждатъ съвсѣмъ праздни. При всичко това вмѣсто да при тѣпи къмъ строгото наказание, за което се говори въ 25 ст., господарътъ му показва милостъ, като е гатовъ да прости огромнитѣ загуби, що бѣха причинени. Слѣдъ това опростениятъ служителъ се поставя въ едно положение, което туря на опитъ нравствения му характеръ. И той има длъжникъ — единъ отъ съслужителитѣ му, който му дължи сравнително една малка сума, нѣщо около 250 лева. И когато този послѣдниятъ извика: „имай търпѣние и ще ти плата“ въ истинския текстъ на 29 ст. думата „всички“ не е спомената; понеже дългътъ, като незначителенъ, не се нуждаеше отъ подобно общание. Служителътъ, комуто бѣ опростена безцѣтната сума се отнесе жестоко къмъ съслужителя си, който му дължеше една нищожна сума (ст. 28—31). Не му даде никакъвъ срокъ, не иска да го освободи, но си послужи съ всичката строгостъ на закона. Когато господарътъ му се научи за това, той се разгнѣва. Исусъ не говори за гнѣвъ изпърво когато се научи за злоупотрѣбата на своя служителъ; но се разгнѣви, когато видѣ неумолимия и безчовѣченъ духъ на служителя комуто бѣше толкозъ много опростено. Нашиятъ дългъ къмъ Бога (десетъ хиляди таланти) е безкрайно по-голѣмъ отъ обидата и задълженията на другитѣ спрямо насъ; и ако ни е опростенъ голѣмия дългъ, какъ може да сме твърди и прирителни къмъ другитѣ за малкиѣ погрѣшки? Тамъ дѣто липсва простителенъ духъ и Богъ възнира своето прощение; и той го възспира, защото на дѣло се показва, че е безъ послѣдствие. Едва ли има урокъ който Исусъ прѣпоръчва тѣй настойчиво, както този — че простителниятъ духъ и опитността на Божието прощение сж нераздѣлни едно отъ друго и че дѣто нѣма първото, не може да има и второто. За този прѣдметъ той говори най-малко три пѣти въ евангелието на Матей: въ 5: 23, 24, дѣто се дава прѣдимство на длъжността ни да се примиримъ съ брата си, когато сме онеправдани; въ 6: 12, дѣто е помѣстено въ всѣкидневната молитва на християнина: „и прости ни дълговетѣ наши, както и ние прощаваме на нашитѣ длъжници“; и въ стиховетѣ, които съставляватъ днешния урокъ. Въ Марковото евангелие този прѣдметъ се споменува въ единъ отъ послѣднитѣ дни на живота му (Марк. 11: 25). Едва ли има нѣщо по ясно отъ това дѣто не смѣемъ да просимъ отъ Бога това, що отрицѣме да дадемъ на другитѣ. Както никога не очакваме да дойде врѣмето, когато не ще се нуждаемъ отъ прощение, така сѣщо и никога не очакваме да дойде врѣме когато ще имаме право да отказваме прощението на другитѣ. Непростителния духъ — ако слѣдва да ни обладава — Богъ никога не ще опрости.

Урокъ 2. Августъ 8. Исусъ на пѣтъ за Иерусалимъ. Матей 16: 1—2; 13—26. Исусовата служба въ Галилея, описана подробно отъ Матей, Марка и Лука е вече на привѣршванъ. Той трѣгва за послѣденъ пѣтъ отъ Галилея (ст. 1) и се завръща тукъ дори слѣдъ въз-

кръсението си (гл. 29: 16). Събитията въ слѣднитѣ двѣ глави (съ изключение на гл. 20: 29—34) ставатъ въ Пирея, на изтокъ отъ р. Иорданъ. Исусъ бѣ до нѣкъждѣ страненъ въ тия мѣста и, ако и да нѣмаме много подробности, ние четемъ за множествата, които го послѣдваха и за чудесата му (ст. 2).

Въ урока се разглеждатъ двѣ случки.

1. „Тогазъ доведоха му дѣца да възложи ржцѣ на тѣхъ и да се помоли; а ученицитѣ имъ запрѣтиха.“ Исусъ често възлагаше ржцѣ върху болнитѣ, за да ги изцѣри. Можсби, ако тия дѣца бѣха болни, ученицитѣ щѣха да ги заведатъ при Великия Лѣкаръ. Обаче, тѣ не разбираха, защо да смущаватъ Исуса тия дѣца, нито вѣрваха, че тѣ могатъ да се ползуватъ отъ него. Мнозина днесъ правятъ сѣщаа грѣшка. Тѣ не разбиратъ, че Христосъ може да досегне и благослови даже тия, които не могатъ да разбератъ думитѣ му и че е добръ дѣцата още отъ малки да търсятъ Исуса и неговото благодатно присѣствие. На дѣцата и на подобнитѣ на тѣхъ по сърце принадлежи царството небесно; тѣхъ не трѣбва да третирате, като че тѣ не могатъ да цѣлятъ Исуса и сподѣлятъ благословенията, които Той дава. Дѣцата въ недѣлния класъ не разбиратъ, можеби, това, което имъ говоримъ, но ако можемъ да имъ покажемъ Христа, тѣ ще го разбератъ. Въ евангелието на Марка се казва ясно, че Исусъ се възпротиви на ученицитѣ си, „пригърна дѣцата, възложи ржцѣ на тѣхъ и благослови ги“ (Марка 10: 16). Забѣлжително е, че, колкото и да сж кратки евангелията, твърдѣ често се говори за дѣцата и тѣхнитѣ наклонности (вж. Матей 7: 9; 9: 16 и др.; 18: 2; 19: 14; 21: 15, 16).

2. Като трѣгваше Исусъ отъ мѣстото, дѣто бѣха довели дѣцата, „дойде нѣкой си при него и рече му: „Учителю благи, какво добро да сторя, за да имамъ животъ вѣченъ? Въпросътъ е малко различно поставенъ въ евангелието на Матей и Марка. Безъ съмнѣние, послѣдниятъ прѣдава най точно думитѣ (Марка 10: 18). И двата евангелиста споменуваха забѣлжителния отговоръ на Исуса: „Никой не благъ, тъкмо единъ Богъ.“ Съ други думи доброто въ човѣка не е толкова подвижно, колкото дължността; всичко добро въ насъ ние дължимъ на Бога, който самъ е въплотение на доброто. Това се отнася за Исуса, както и за всичкитѣ хора: никой не зависи толкова отъ Отца, както Единородния му Синъ; именно тукъ лежи неговата найсвършена доброта. Но Исусъ гледа на човѣка, както си е и въ отговоръ на въпроса, „каково добро да сторя, за да имамъ животъ вѣченъ?“ казва му: „Ако искашъ да влѣзешъ въ живота, упазѣ заповѣдитѣ.“ „Кои?“ пита той, като че искаше да му се посочатъ само нѣкои отъ по-важнитѣ заповѣди. Послѣ твърдѣ искрено казва: „Всичко това упазихъ отъ младостта си; що ми още не достига?“ Неговата откровеностъ, усърдие и искрено съзнание на нищетата си, трогна Исуса. Исусъ впи погледа си въ него „и възлюби го“, казва Марко. Той мислѣше, че тая чиста, благородна натура ще се отзове на поканата му — да пожертвува всичко, що имаше. Цѣната бѣ твърдѣ голѣма. Той не можеше да продаде богатството си заради Исуса и за живота, който Исусъ му обѣщаваше, та „си отиде оскърбенъ.“ Той не се сърдѣше, че Исусъ изискваше отъ него нѣщо, което не можеше да стори, но съзнанието, че самъ за себе си бѣ избралъ погибелта, го караше дълбоко да скърби. Исусъ бѣ турилъ прѣста си на слабото мѣсто въ характера му и той не можеше да откаже това. Той искаше да знае нѣщо за вѣчния животъ, безъ съмнѣние, и би сторилъ много, за да сполучи да го намѣри, но се боеше отъ сиромашията. Той намѣри „скритото имане“ и „безцѣнния бисеръ“ въ притчата, но не бѣше готовъ да продаде всичко, що имаше, за да ги купи.

По отношение на богатството обикновено християнитѣ се различаватъ отъ Христа. Ние се боимъ да не осиромашеемъ. Той се боеше да не стане богатъ. Ние не вѣрваме това, което той казва въ 24—я стихъ. Наистина опасно е богатството за християнина и, дѣйствиелно, има хора, които нѣма да видятъ царството на Бога, догдѣто не влѣзатъ прѣзъ вратата на доброволното лишние и даже сиромашията.

Урокъ 3. Августъ 15. Работницитѣ въ лозето, Матей 20: 1-16. Основната мисль на тая притча се заключава въ думитѣ, които прѣдшествають урока и се повтарятъ на края: „Мнозина, обаче, първи ще бждатъ послѣдни и послѣднитѣ — първи.“ Когато богатиятъ човѣкъ не иска да продаде всичко, що имаше и да послѣдва Христа, казва се въ гл. 19: 27 ст., че Петъръ рече на Господа Исуса: „Ето, ние оставихме всичко и послѣдвахме те; що ще бжде намъ?“ Като че искаше да каже: „Ние сторихме това, което богатиятъ човѣкъ не иска да стори, каква ще бжде заплатата ни?“ Исусъ, дѣйствително, обѣщава щедро да възнагради всѣкого; нищо сторено за Него не ще бжде занемарено (гл. 19: 28, 29). Обаче онзи, който мисли само за наградата не е истински християнинъ. Въ обѣщанието се съзира извѣстно прѣдупрѣждение: „Мнозина, обаче, първи ще бждатъ послѣдни и послѣднитѣ — първи.“ Ако ние все мислимъ за това, което сме сторили за Бога, ще видимъ, че то е съвсѣмъ нищожно; но, ако работимъ съ радостъ безъ да смѣтаме, какво ще приемемъ срѣщу труда си, тогава колко малко и да сме сторили, Богъ ще ни постави наравно съ тия, които повече и по дълго врѣме сж работили за Него.

Сравнението на Божието имане съ лозе е заето отъ вѣхтия завѣтъ (вж. Исаия 5; Псаломъ 70). Тия, които започватъ да работятъ за стопанина, се спазаряватъ съ него. Той се съгласява да имъ плати по единъ пѣнязъ на день, (около 2 50 лв.) както обикновено се плаща на проститѣ работници. На ония, които по-късно намира, стопанинътъ казва: „Идете и вие на лозето и каквото е праведно, ще ви дамъ“ (ст. 4) Като се мине по-голѣмата частъ отъ дня хората съ по-голѣмо усърдие търсятъ работа, безъ да сж толкова вискателни за възнаграждението. Три, шестъ и деветъ часа е като деветъ дванадесетъ и три часа, споредъ нашето разпѣдѣление на врѣмето. Единадесетъ часа е петъ слѣдъ обѣдъ, единъ часъ прѣди да се разпуснатъ работницитѣ. Навѣрно, Исусъ иска да ни покаже, че Божията работа не търпи никакво отлагане; тя е належаща въ всѣко врѣме прѣзъ дня Богъ е готовъ да наеме нови работници. Лесно е да се убѣдимъ, че не прави разлика, кога започваме службата си за Христа. Не се споменува въ притчата да е имало такива, които сж отказали да отидатъ да работятъ, или сж искали да отложатъ за другъ пѣтъ работата, опрѣдѣлена за тѣхъ. Всѣкой единъ трѣгва, цомъ е повиканъ; тѣ стоятъ, защото нѣма за тѣхъ работа (ст. 7). Еднажъ влѣзли въ лозето, всички работятъ съ сжщото усърдие; нѣкой не е укоренъ за неакуратностъ въ работата си. Неприятноститѣ започватъ при заплащането. Мжчотията се не състоеше въ това, че най-напрѣдъ се плаща на тия, които сж работили най-малко, колкото въ обстоятелството, че на тия, които прѣтърпѣли „теготата на деня и пека“ платили толкова, колкото на ония, които работили само единъ часъ, въпрѣки очакванията на послѣднитѣ да имъ се заплати нѣщо повече. Такава бѣше щедростта на Господаря: той искаше да даде на послѣднитѣ толкова, колкото и на първитѣ (ст. 4). Той не признаваше, че нѣкой имаше право да се оплаква. „Лукаво ли е око то“, т. е. завистливъ и скжперникъ ли си, „Че азъ съмъ благъ?“ Доброта означава щедростъ, а щедростта нѣма нужда да се защищава. Ако тия, които бѣха започнали да работятъ рано сутринта, имаха духа на стопанина си, тѣ по-скоро биха съ-

радвали другаритѣ си, отколкото да роптаятъ по тоя начинъ. Какво прѣдставлява пенязъ, кое е това благо-словение, съ което Богъ възнаграждава всички, които работятъ за Него, не можемъ да кажемъ. То принадлежи къмъ тия нѣща, които „око не е видѣло и ухо не е чуло“, приготвени за тѣзи, които го любятъ.

Можеби тая притча показва реда, по който народитѣ влизатъ въ царството Божие. Нѣкои заематъ своето мѣсто въ историята по-рано, други по-късно, но най-послѣ всички трѣба да застанатъ на сжщото стѣпало. Индийцитѣ, китайцитѣ, негритѣ трѣба да стоятъ единъ до другъ съ англичанитѣ, американцитѣ, или германцитѣ и, ако и да сж намѣрили твърдѣ късно Христа, да получатъ сжщото възнаграждение отъ Неговото благовѣстие. Тая притча може да се приспособи и на отдѣлнитѣ личности и началото на тѣхната служба за Бога. Безъ съмнѣние, най-добъръ е да се работи цѣлия день, да се хвалимъ съ това, а да се радваме съ тия, опитността на които показва, че щедростта Божия е по-голяма, отколкото можемъ да си прѣдставимъ.

Урокъ 4. Августъ 22. Исусъ приближава Иерусалимъ. Матей 20: 17-34. Въ тоя урокъ има три различни части: 1) За трети пѣтъ Исусъ говори на ученицитѣ си за страданията и възкрѣсението си; 2) искането на Зеведеевитѣ синове и Исусовия отговоръ; 3) изцѣлението на слѣпите.

1. Страданията и възкрѣсението на Исуса бѣха главнитѣ теми за разискване въ бесѣдитѣ, които Исусъ имаше съ ученицитѣ си прѣдъ послѣванитѣ нѣколко седмици отъ живота си (Матей 16: 21; 17: 22; 20: 17-19). Думитѣ му ставатъ по-точни, като краятъ приближава. Тоя е единичниятъ случай, когато се споменува Иерусалимъ и разялтието. Въ Марка 10: 34 се вижда по-ясно, колко това изненада ученицитѣ му, Той вървѣше прѣдъ тѣхъ, като че очакваше съ нетърпѣние да се кръсти съ кръщенieto, опрѣдѣлено за него (Лука 12: 50). Тия, които го слѣдваха, се уплашиха твърдѣ много. Всичкитѣ му старания да ги настави бѣха на празно. Тѣ „не разбираха това, което имъ казваше“ (Лука 18: 34). Тѣхниятъ умъ бѣ пълненъ съ други мисли, щото неможеха да проумѣятъ Исусовитѣ думи.

2. Пълната несполука Исусова въ това отношение се вижда добръ въ силнитѣ думи, съ които Матей описва случката съ Якова и Иоана. Изведнажъ (ст. 20: „тогазъ“), когато Исусъ бѣ погълнатъ отъ мисльта за страданията си двата любезни ученика, чиято майка на име Саломия бѣ сестра на Исусовата майка, Мария, поискаха да седнатъ отдѣсно и отлѣво въ царството му. Навѣрно, общанието, дадено въ Матей гл. 10: 28, разпали до такава степенъ амбицията имъ. Исусъ прѣдпочете да земе тѣхъ на гората на прѣображението и при възкрѣсението на Маировата дъщеря; при това тѣ мислѣха, че ходатайството на майка имъ роднина на Исуса, би имъ помогнало въ случая. Прѣдъ себе си и ученицитѣ си Исусъ е очаквания Месия, царь Израилевъ; за него има опрѣдѣленъ и тронъ, който амбициознитѣ му ученици не знаеха. Него можеше да достигне само, като изпие чашата, която Отецъ му даваше — „чашата на яростта“ (Исая 51: 17; Иер. 25: 15); като се кръсти съ кръщенieto, което го очакваше, потопенъ въ пороя на страданията, връхъ когото всичкитѣ Божии „вълни и вълнения“ ще прѣминатъ (Псал. 42: 7). Тоя пѣтъ води къмъ трона и около него. Можеха ли тѣ да понесатъ всичко това? Поради тѣхната прѣданостъ къмъ Исуса, тѣ казватъ: „Можемъ!“ Исусъ ги повѣрза. Ако и да тѣ не знаеха, какво прѣдприемаха, той знаеше, че тѣ ще го извършатъ. Тѣ ще сж готови да страдатъ, както Той страда и пиятъ отъ неговата „чаша“. Яковъ умрѣ отъ Иродовия мечъ (Дѣян. 12: 2), а Иоанъ прѣ-

кара дългъ животъ на страдания и търпѣние за Христа и неговата кауза (Откр. 1: 9). Колкото за мѣстата „отдѣсно и отлѣво“, Исусъ не имъ обща нищо. Той не разполага съ тѣхъ: Отецъ ги дава на тия, за които тѣ сж приготвени и безъ съмнѣние на тѣзи, които, като пиятъ отъ Исусовата „чаша“, се покажатъ достойни да ги заематъ. По тоя начинъ Исусъ учи ученицитѣ си, що е истинско величие (ст. 24-28). Свѣтътъ мисли, че великъ е онзи, който има властъ надъ другитѣ (ст. 25). Въ царството Божие е тъкмо обратното: величието зависи отъ слугуването. Колкото повече единъ човѣкъ гледа да услужва на другитѣ, толкова по-великъ е той. Исусъ е най-великъ отъ всички и седи на трона въ царството Божие, защото неговитѣ заслуги за човѣчеството сж несравнено по-големъ отъ тия на кой да е смъртенъ. Той не само че служи на човѣцитѣ въ всичкитѣ имъ нужди, но „положи и живота си, откупъ за мнозина“. Никоя служба не може да бѣде по-голяма отъ тая, а християнитѣ не трѣба да изпусне изпрѣдвидъ тоя съвършенъ, възвишенъ идеалъ. „И ние сме длѣжни да положимъ нашия животъ за братията“ (1 Иоан. 3: 16).

Урокъ 5. Августъ 29. Исусъ влиза въ Иерусалимъ. Матей 21: 1-17. Тържественото влизане на Исуса Христа въ Иерусалимъ се описва отъ четиритѣ евангелиста. Вѣроятно, значението на тържеството не бѣ извѣстно на тия, които взеха участие въ него.

Споредъ Иоана (гл. 12: 16), едва слѣдъ страданията и смъртта Исусови, тѣ разбраха, какво сж сторили. Дали ученицитѣ разбраха, или не, намѣрението Исусово, споредъ Матей, бѣ твърдѣ ясно. Влизането си въ Иерусалимъ по тоя начинъ Исусъ бѣ самъ наредилъ. Скромна, но величава бѣ манифестацията Исусова, като Месия. До сега той се бѣ държалъ съвършено настрана, но най-послѣ вѣше въ Иерусалимъ, като царь. Евангелистътъ казва, че Исусъ стори това, за да се изпълни пророчеството на Захария 9: 9 — „Ето, Царьтъ ти иде при тебе!“ Исусъ е бѣше царь само, защото влѣзе въ Иерусалимъ, възседналъ на жрѣбе; той би билъ такъвъ да бѣ влѣзълъ и по другъ начинъ. Обаче, именно така влизането му направи особено впечатление на зрителитѣ и ги накара да се замислятъ, дали не е именно тоя царьтъ, за който се говори въ книгата на пророка Захария. Нѣма съмнѣние, че Матей споменува „ослица“ и „жрѣбе“, доведени на Исуса, за да бѣде точно споредъ думитѣ на Захария. Другитѣ евангелисти споменуватъ само за едно животно, каквото иска да каже и самъ пророкътъ — „оселъ, жрѣбе и синъ на подяремница“ е сжщото нѣщо. Множествата, които образуваха дълга процесия прѣдъ и слѣдъ него викаха: „Осанна Сину Давиду!“ Думитѣ въ Матей 21: 9 сж зети отъ Псаломъ 118: 25 и слѣдн. ст., дѣто се казва „спаси ни“, вмѣсто „осанна!“ Въ всѣки случай самата дума не е имала особено значение за народа, както нѣма такова и за насъ. Тя се употребява каго „ура!“, съ което гражданитѣ го поздравиха, безъ да мислятъ за значението ѝ. Интересно е, че ако и да цѣлиятъ градъ се раздвижи да го посрѣтне, никой се не сѣти, че той е Месия, или опрѣдѣленъ отъ Бога за такъвъ. „Тоя е Исусъ, пророкътъ“, казватъ тѣ, „който иде отъ Назаретъ Галилейски.“ (Срвни Лука 24: 19). Дѣйствително, по-голямата частъ отъ народа гледаше на Исуса, като на пророкъ, но самъ той не се задоволяваше съ това. Неговото тържествено влизане въ Иерусалимъ, столицата на страната, бѣ единъ отъ многото случаи, въ които се виждаше, че истинскитѣ му характеръ заключаваше не само качества на единъ пророкъ, но и такива на единъ царь.

Слѣдъ това виждаме Исуса да използва властѣта си. Той влѣзе въ храма и изпѣди тия които „продаваха и купуваха“. Въ тая частъ на храма, дѣто биваха допус-

кани язичници, имаше пазаръ, дѣто се продаваха животни за жертвитѣ кждѣто еврейтѣ, дошли отъ далечни страни, можеха да си разминаятъ паритѣ, за да зематъ такива, каквито се приемаха въ храма. Бѣше лесно за онзи, който искаше да принесе жертва: той купуваше животното на самото мѣсто, като го прѣдстави веднага прѣдъ свещеника, лесно е сѣщо да си развалишъ паритѣ, кждѣто искашъ. Но всичко това нарушаваше мира на свещеното мѣсто; то приличаше по-скоро на пазаръ съ всичкитѣ ламтежи за по-голъма печалба, отколкото на молитвенъ домъ. Това оскърби Исуса и той „не допушаше да прѣнесе нѣкой нѣкакъвъ съсѣдъ прѣзъ храма“. (Мѣрка 11: 16). Много църкви трѣба да научатъ сѣщия урокъ. Матей споменува още двѣ Исусови дѣла въ храма: изцѣление на слѣпи и хроми, които дойдоха при него. Навѣрно, тѣ бѣха между просецитѣ, които простираха ръка за милостия при храма. (Дѣян. 3: 2). Другото е застъпването му за дѣцата, които продължаваха да викатъ „Осанна!“ Това смушаваше първосвещеницитѣ и книжницитѣ, но на Исуса причиняваше голѣмо удоволствие. Забравяли въ старото служители се отвращаватъ отъ внезапния избликъ на младежъта — избликъ, който непринудително и неумишлено дѣцата правятъ — а именно това заслужава похвала. Въ службата Божия ще има голѣма празнина, ако не се присѣдинятъ и дѣтскитѣ гласове.

Вжтрѣшенъ одѣлъ.

Женско Лѣтно Училище въ Самоковъ. Благодарение на инициативата и разпореждането на неуморимата г-ца Мери Хаскелъ, въ Самоковъ, при американския дѣвическа пансионъ, отъ 9 и до 24-и Юли се е държало лѣтно училище за пастирскитѣ жени и библийскитѣ работници. Въ разстояние на петнадесетъ деня далени сѣ четири сказки отъ г. Купрѣ отъ Солунъ върху прѣдмети: „Какъ да довеждаме души при Христа“ и „Образцовото недѣлно училище“; петъ урока по Хомилетика отъ Д-ръ Хаскелъ; три сказки върху туберкулозата и нейното лѣчение отъ Д-ръ Гергановъ и нѣколко още сказки, реферати и бесѣди върху разни наврѣмненни прѣдмети по възпитанието отъ присѣдстващитѣ господа и госпожи. Програмата се е изчерпала съ една благотворителна вечеринка за въ полза на сиропиталищата въ Самоковъ и Битоля.

По свѣденията, черпани отъ нѣкой посѣтители, това първо по вида си лѣтно училище за жени посрѣщнало пълна и неочаквана сполука; а особно нѣкои отъ сказкитѣ на госпожитѣ и госпожицитѣ направили отлично впечатление. Всички се разотиили прѣдоволни отъ всичко видено и чуто. Ние сърадваме г-ца Хаскелъ за пълната сполука на прѣдприетото отъ нея дѣло, като се надѣваме, че това ще и даде поводъ и насърчение да нареди и другъ пѣтъ таково лѣтно училище. Знаемъ, че женитѣ на пастиритѣ и проповѣдницитѣ зиматъ живо участие въ работата и носятъ немалка частъ отъ товара и отговорноститѣ на мѣжетѣ си, но до сега, за жалостъ, нищо не е сторено за тѣхното духовно освѣжаване.

Два курса въ Американското Дѣвич-Училище въ Самоковъ. Съгласно зетото решение на Годишния Съборъ на Южната Мисия миналата пролѣтъ, при това заведение, съ началото на учебната година се отварятъ два курса — общеобразователенъ и педагогически. Това може да изиска единъ по голѣмъ учителски персоналъ, но ще даде възможность на по-голѣмо число дѣвици да постѣпятъ въ заведението. Учимъ се, че настоятелството полага

голѣми усилия за недялечното признаване на училището.

Двѣтъ Американски колегии въ Цариградъ. Завѣщанитѣ отъ покойния Г. Кенеди миналата година 7½ милиона лава за Робертъ Колежъ сѣ вече внесени. Петъ милиона отъ тази сума ще се приложатъ на основния фондъ на заведеннето, а съ останалитѣ два и половина милиона лева ще се издигнатъ десетъ нови здания за колегията и професорскитѣ кѣщи. Съ подарената отъ Г-нъ Доджъ сума ще се издигне единъ салонъ за Християнското Младежко Дружество.

Американската дѣвич. колегия въ Искюдаръ, Цариградъ, не слѣдъ дълго ще се прѣмѣсти въ новитѣ си здания въ Босфора надъ Арнауткѣй между Робертъ колежъ и Стамбулъ. Отъ необходимитѣ 2½ милиона лева за тѣзи здания, близу два милиона вече сѣ подписани и внесени. Отъ прогласяването на конституцията числото на младитѣ турци въ колегията слѣдва значително да расте.

Като признаги отъ нашата държава, а главно като притежаващи явни прѣдимства надъ нашитѣ държавни гимназии, тѣзи колегии за послѣднитѣ години сѣ привлѣкли внушително число млади българи и българки. По едно споразумѣние между управленията на тѣзи двѣ американски колегии въ Цариградъ, и онѣзи на американскитѣ заведения въ царство България, наредено е тѣй, шото свършившитѣ пълния курсъ въ Ловечъ и Самоковъ да постѣпватъ въ третия колегиаленъ класъ и да завършватъ пълния колегиаленъ курсъ за три години. Свършившитѣ въ Робертъ колежъ и Искюдаръ се приематъ като редовни студенти и студентки въ софийския университетъ.

Обръщаме вниманието на четцитѣ къмъ първата узодна статия въ настоящия брой, написана въ отговоръ на синодалния органъ „Църковенъ Вѣстникъ“. Станахме отзивъ въ миналия брой на „Хр. Свѣтъ“ на отколѣ почнатото движение между свещеницитѣ, отправихме имъ и нѣколко съчувствителни думи, но нещете ли главниятъ редакторъ на „Църковенъ Вѣстникъ“ излиза съ една неоправдана смѣлость и иска да ограничи свободата на мисълта, за да не пишемъ и критикуваме дѣлата на Духовното Началство. Не отъ любопытствие, нито отъ желание да сѣмъчъ раздоръ въ редоветѣ на свещенството — това е далечъ отъ насъ, но отъ дълбокъ интересъ къмъ бързо растещото свещенишко движение което ратува за духовна обнова и събрана управа въ православната църква, ние не само ще слѣдимъ отблизо развоя на това многообѣщаващо движение, но и ще го разгледваме отъ врѣме на врѣме отъ гледната точка на великиятъ християнски принципи. Стига толкозъ страхъ и треперане! Дошло е врѣме да се говори. „Църковенъ Вѣстникъ“ и пагонитѣ му, какво не сториха, за да заглушатъ гласа на толковатото подготвени за работа академици и на десетки, да не кажемъ стотини, събудени свещеници; ала свободата е свещена и човѣшката мисль съ вериги се невързва; революцията на идеитѣ тихо и неусѣтно, но съ неударжимъ сила ще повали прѣдъ себе си всѣко тѣсногрудство. Едничка истината, възплатена въ човѣшкия животъ и дѣла, ще устои и ще възтържествува въ всичко. За потвърждение на това ние посочваме нѣколко отъ послѣднитѣ броеве на вѣстницитѣ „Свѣтъникъ“ и „Духовенъ Животъ“. Въ колонитѣ на тѣзи двѣ списания се подвизаватъ свещеници, които съ чудесенъ тактъ и умѣлость, безъ прѣдизвикателство, или нападки (както прилича на духовни лица), но пакъ сткровено и рѣшително отстояватъ правата на бѣлото духовенство и работятъ за сгруппирането на свещеницитѣ въ единъ общъ съюзъ. Такава разумна и търпѣлива борба е легална, и тя въ иднитѣ 4 — 5 години ще се увѣчае съ пълненъ успѣхъ. За тѣзи явни признаци на животъ и духовна про-

буда отжърѣ българската православна църква, ние евангелистите трѣба да се радваме и сърдечно да хвалимъ Бога.

Смъртта на пастиръ Коце Кимовъ. Въ неизпитанитѣ сждби Божии миналата пролѣтъ се отне изсрѣди редоветѣ на малцината евангелски работници незабравимия пастиръ на Варненската Евангелска Методистка Църква Петъръ Василевъ. Завчера тъкмо срѣщу Св. Недѣля прѣзъ ноцта заспа въ Исуса още единъ отъ вѣрнитѣ и себеотвержени евангелски работници въ Македония. Пастиръ Коце Кимовъ почина въ Климентинската болница, София отъ скоротечна двойна пневмония. Нѣщо отпрѣди двѣ години той бѣше заболѣлъ отъ бѣбречна болестъ, която се бѣше развила до тамъ, щото застрашаваше да стане фатална. За да спаси живота си за шесточленното си сѣмейство и за евангелското дѣло въ Македония, при голѣмо лишение отъ срѣдства за пѣтни разноси, нѣщо прѣди единъ мѣсець той бѣ дошелъ въ София, за да се подложи на една опасна операция. Додѣто още не бѣше постъпилъ въ Александровската болница, той има възможность да присѣдствува на нѣкои отъ засѣданията на Млад. Христ. Конгресъ, а така сѣщо и на нѣкои отъ службитѣ и молитвенитѣ събрания въ евангелската църква. Колко мили, колко вдѣховителни бѣха бѣлѣжкитѣ му въ недѣлно училище и молитвенитѣ събрания! Той прѣдчувствуваше, че краятъ е близу, и за това съ голѣма увѣренность говорѣше за надеждата си въ Бога и вѣчния животъ.

За пастирския животъ на покойния — повече отъ двадесетъ години има много нѣщо да се каже, но за сега ние ще споменемъ двѣ три отъ по-главнитѣ черти въ характера му. Първо, Коце Кимовъ стѣпи въ проповѣднишкото поприще безъ да е слѣдвалъ въ каква да е гимназия, или богословска семинария. Той бѣше практикъ, но като снабденъ съ неуморима енергия, той съумѣ до толкова да се развие умствено, да разшири знанията си чрѣзъ прочитъ, да се запознае съ английски, щото можеше да държи добри приготвени и назидателни проповѣди. Друго: той бѣше всецѣло посветенъ на Бога и на дѣлото Му. Това най-добро се виждаше отъ благословенията и успѣха, съ които бѣ придружена пастирската му дѣятелность. Работата трѣгна напредъ на всѣко мѣсто, дѣто той се подважавъ като работникъ въ Божието лозе. Радовишъ, Струлица и околнитѣ села, Дойранъ и Драма свидѣтелствуватъ за това. Въ послѣдния градъ, дѣто заболѣ, той спечели любовта и довѣрието на всички: българи, гърци и турци. Трета важна черта въ характера му бѣше готовността му отъ любовъ къмъ Бога идѣлото да жертвува себе си и всичко, търпѣливо да постоянствува да работи при голѣми лишения. Само нѣколко дена прѣди смъртта си, той ни лично каза и то съ горестъ въ сърдцето си, че поради много скромната си заплата и заскѣпнѣлия животъ въ турско, за издрѣжката на себе си и на сѣмейството си, той билъ принуденъ да продаде за 28 лири къщата си и една нива въ Радовишъ. Съ дълбока скръбъ и болка се изтрѣгнаха отъ дълбинитѣ на сърдцето му думитѣ: „Сега азъ отивамъ, но моето шесточленно сѣмейство остава бѣдно и безпомощно, като риба на пѣска.“ Пастиръ Кимовъ си почина отъ мѣкитѣ и страданията, но Богъ остава жена ту и дѣцата му между насъ работниците и христианитѣ българи и американци въ Македония и България. Голитѣ съблѣзнования не сѣ достигатъ, кеснитѣ ни ни трѣба да се отворятъ... Невършѣкъ, тази смъртъ и окаяното положение на сѣмейството не говори ли громко, че е настѣпилъ часътъ да се основе единъ спомогателенъ фондъ за прѣстарѣлитѣ и осиротѣли пастирски сѣмейства? Такъвъ фондъ отдавна е основанъ за работни-

цитѣ въ Сѣверната Методистка Мисия и той върши добра работа.

Отъ далечнитѣ страни.

Чудесна промѣна въ Корея. И Корейцитѣ вършатъ сами работата си и то по единъ чудесенъ начинъ. Прѣди осемъ години страната прѣдставляваше цѣла пустошь. Войната между Япония и Китай принуди мисионеритѣ да напуснатъ Пингъ-Янгъ и да се прѣснатъ по разни мѣста, дѣто основаха отдѣлни мисии и училища. Днесъ Корея брои 240,000 христиани. Повече отъ 800,000 екз. отъ новия з.вѣтъ сѣ прѣснати между народа. Въ града Пингъ-Янгъ имъ богословско заведение, дѣто 500 души се приготвятъ за проповѣдници. Само въ петъ околии има 40 организирани църкви, 26 училища и 4,000 души христиани. Туземцитѣ се трупатъ около чужденцитѣ като на циркъ. Напоследѣкъ само въ една църква азъ видѣхъ 300 жени събрани да слушатъ Словото Божие, а 400 мъже чакаха за сѣщата цѣль отвѣтъ на двора. За проповѣдника не оставаше друго освѣтъ да застане на прозореца и да проповѣдва едновременно на събранитѣ отжърѣ и отвѣтъ. До сега този проповѣдникъ е приелъ въ църквата си 1000 члена. Само отъ Марковото евангелие сѣ разпродадени 800 хиляди екземпляра.

Числото на христианитѣ въ Япония. Токийскитѣ епископъ изпраща слѣднитѣ свѣдения, които показватъ какъ христианството постоянно слѣдва да расте въ Япония.

Приети членове	1907	1909
Евангелски Мисии . . .	64,621	74,560
Католишки „ . . .	59,437	63,094
Православни „ . . .	29,573	30,712
Покръстени	1907	1909
Евангелисти	7272	8388
Католици	2219	5801
Православни	911	865

Отъ изложенитѣ тукъ числа става явно, че успѣхътъ на евангелскитѣ мисии е много по голѣмъ и по бързъ отъ успѣхътъ на другитѣ мисии, и че отъ покрѣстениитѣ между евангелиститѣ по-голѣмата частъ сѣ възрастни.

Това е стореното до сега; нека дадемъ едно слабо понятие на четитѣ за онова — и то е ужасно гнмадно — що остава тепърва да се постига. Между едно население отъ 50,000,000 има само 77,000 евангелски христиани, а заедно съ римокатолишкитѣ и православнитѣ обращении, числото на христианитѣ въ Япония не е повече отъ 165,000, така щото оставатъ *най-малко* 40,000,000 свѣтѣ незасегнати отъ какво да е христианско влияние. Отъ 800 тѣ мисионери, 656 сѣ съсрѣдоточили работата си въ десетъ отъ по-централнитѣ градове, дѣто работятъ и петъ седми отъ японскитѣ туземни работници и църкви. Една трета отъ всичкитѣ мисионери сѣ загнѣздили въ Токио и Йокохама а това е защото въ тѣзи градове се намиратъ най-много и най-добритѣ учебни заведения. Значи индустралнитѣ и земледѣлческитѣ слоеве на японския народъ оставатъ безъ никаква христианска видѣлина! Споредъ най-послѣднитѣ изчисления въ Япония има 288,000 Будиски и Шитонски храмове срѣщу 1675 христиански църкви, и 216,000 души будиски свещеници срѣщу 1391 христиански работници и отъ двата пола. До като единъ христиански работникъ се труди да спечели единъ обращеникъ, има 150 души, които ще се трудятъ да го развърнатъ.

Себеиздържни църкви в Индия и послѣдствията отъ това. „Себеиздържането в Панджабъ — Индия, не е нито сънъ, нито теория, то е свършено дѣло. Прѣди петъ години въ цѣлата мисия имало само *шестъ себеиздържни църкви*; сега отъ четиридесетъ църкви двадесетъ и петъ сж станали напълно самоиздържни. Прѣзъ 1908 год. за църковни нужди туземцитѣ дадоха 18,000 лева, а въ 1909 год. тази сума се възкачи на 22,500 лева съ 27% увеличение. Като се вземе въ съображение, че населението въ Индия страда отъ ужасна бѣднотия, даването за Господа не е малко. Най утѣшителното е, че духътъ за шедро даване обзема всички. Напоследѣкъ въ една тридневна конференция, на която присѣтствуваха 200 души миряни и раз сквали, какви мѣрки да се зематъ, за да се даде силенъ тласкъ на евангелското дѣло, отъ цѣлото събрание 100 души миряни рѣшиха да даватъ Господу десетѣкъ.“

Сега вижте, какъвъ бѣлѣжитъ успѣхъ сж направили тѣзи самоиздържни църкви за послѣднитѣ двѣ 1908 и 1909 години:

Възрастни покрѣстени прѣзъ 1908 г.	1966
Приети чрѣзъ публично изповѣданне	2049
Чисто увеличение на членството	3119
Пр-върженици въ общества	6243

Напрѣдѣкътъ на сжщитѣ църкви за 1909 г.

Възрастни покрѣстени	3677
Приети чрѣзъ публично изповѣданне	3988
Чисто увеличение на членството	4510
Привърженици въ общества	9414

Този напрѣдѣкъ е наистина чудесенъ. Добръ е да се позамислимъ ние въ България, дѣто условията на живота сж несравнено по-добри отъ ония на бѣдното население въ Индия. Сжщиятъ Богъ, Който слуша молитва и ол гласява дѣлото си въ Индия, е готовъ да стори сжщото и между насъ въ България и Македония. Нека вѣрваме и нека посветимъ себе си и всичко, което имаме напълно на Господа.

Една интересна случка въ Бирмания. Едно плѣме съвсѣмъ забутано въ крайнитѣ на Бирмания по вѣра будисти, дошло до убѣждение, че вѣрванията му били недостатъчни. Тѣ почнали да държатъ редъ събрания и да се молятъ на истинския Богъ да имъ се открие. Безъ книга и безъ учителъ, тѣ постоянствували да се молятъ, до като имъ се открило въ видѣние: Единъ се явилъ и имъ казалъ, „Азъ съмъ истинскиятъ Богъ, слѣдвайте мене“. Тѣ се убѣдили че това било Христосъ, комуго христианитѣ се кланяли. За тази цѣль тѣ прѣдприели дълго пътешествие, за да се снабдятъ съ вѣроучителъ и сега мнозина отъ тѣхъ сж покрѣстени, а други тепърва изпитватъ. Този е още единъ отъ случитѣ, който ни показва, какъ Духъ Свети учи тамъ дѣто миссионери не сж стѣпили.

Планъ за Евангелизирането на свѣта. Мисионерското движение между мирянетѣ въ Америка, събрани напоследѣкъ на великъ народенъ конгресъ въ Шикаго, внушава единъ чудесенъ, не бивалъ до сега планъ за Евангелизирането на свѣта въ иднитѣ тридесетъ и петъ години. Цѣлото население на свѣта е 1,500,000 000, отъ които само 500,000,000 сж христиани, така че прѣзъ идното поколѣние евангелието трѣба да се занесе на 1 билионъ хора. За да се постигне тази цѣль въ опрѣдѣленото врѣме, прѣсѣмѣтнато е, че сж потребни 10 билиона лева, а за да се събере тази сума, внушава се да се иска едно голѣмо годишно увеличение въ даването на всѣка евангелска църква, докато годишнитѣ подаяния достигнатъ сумата 275 милиона лева. Ако всѣка година

се събира и иждивява такава сума, вѣрва се, че въ течение на тридесетъ и петъ години, христианството ще се занесе по всичкитѣ краища на земята.

Американско Дѣвическо заведение и пансионъ въ Ловечъ.

Новата учебна година на това заведение ще почне на 1-и септември. Пълненъ седмогодишенъ гимназиаленъ курсъ. Особни улеснения се даватъ въ изучаването на езикитѣ, музиката и домакинството. Училищната такса е 350 лева. Прибавеното напоследѣкъ помѣщение къмъ училищнитѣ здания и здравословното имъ мѣстоположение гарантиратъ на ученичкитѣ здравословна и приятна обстановка.

За повече свѣдения отнесете се до Директорката Г-ца К. Б. Блякбърнъ — Ловечъ.

Американско Дѣвическо Училище — Самоковъ.

Училището се отваря на 1-и септември. Зданието е разположено въ най-здравословната частъ на града. Има голѣмъ дворъ съ три училищни здания.

Ще има два курса: Общеобразователенъ и Педагогически.

Таксата за учебната година е 18 наполеона което включва пансионъ, отопление, освѣтление и учение. По музика таксата за тѣзи, които желаятъ да учатъ е, въ прибавка на 18-тѣхъ наполеона, 15 наполеона годишно за пиано и 3 наполеона за органъ.

За други свѣдения отнесете се до

гр. Самоковъ. Г-ца Ани. Абътъ, Директорка.

Американска Мжжка Гимназия — Самоковъ.

Новата учебна година се отваря на 2-и септември. Курсътъ е пълно-гимназиално-реаленъ VII-класенъ. Годишната такса е 18 наполеона, което включва всичко освѣтъ учебници и разноси за дрехи и други частни иждивения.

За повече свѣдения отнесете се до

гр. Самоковъ. Р. Томсжнъ, и. д. Директоръ.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА ЗА ВТОРОТО ПОЛУГОДИЕ НА „ХРИСТ. СВѢТЪ“.

Прѣзъ второто полугодие списанието „Христиански Свѣтъ“ ще излиза редовно съ иллюстрации на хубава хартия. По своето съдържание то е най-доброто, най-евтино мѣсечно религиозно списание на български — нагодено особно за сѣмейства и младежи.

Абонаментътъ му до края на годината е само **ЕДИНЪ И ПОЛОВИНА ЛЕВЪ**. Абонирайте се! Поканете и вашитѣ приятели!

КЪМЪ АБОНАТИТѢ НИ.

Канимъ абонатитѣ на „Христ. Свѣтъ“ да ни внесатъ абонаментната стойностъ. Изплащанията ставатъ чрѣзъ пощенски записи, или пощенски марки направо до редакцията и администрацията на „Христ. Свѣтъ“. Булевардъ „Фердинандъ“ №3, София. Гербови марки не се приематъ.

Редакторъ Ив. Я. Съчановъ.

Печатница на Георги М. Чомоневъ — София.

Варна